

Міністерство освіти і науки України
 Національний технічний університет
 «Дніпровська політехніка»

Інститут електроенергетики
 Електротехнічний факультет

Кафедра перекладу

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

кваліфікаційної роботи ступеню бакалавра

студента Лукомець Валерія Вячеславівна

(ПІБ)

академічної групи ФЛ-15-1

(шифр)

напряму

6.020303 «Філологія»

спеціалізації _____

за освітньо-професійною програмою _____

на тему: Мовні засоби вираження порівняння в англійській мові

Керівники	Прізвище, ініціали	Оцінка за шкалою		Підпис
		рейтинговою	інституційною	
кваліфікаційної роботи	проф. Алексеев А.Я.			
розділів:				
Рецензент				
Нормоконтролер	ФЛ-15-1 Короткова С.В.			

Дніпро
2019

ЗАТВЕРДЖЕНО:завідувач кафедри
перекладу_____ Введенська Т.Ю.
« _____ » _____ 2019 року**ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу
ступеню бакалавра**студенту **Лукомець Валерія Вячеславівна** академічної групи ФЛ-15-1
(прізвище та ініціали) (шифр)напряму 6.020303 «Філологія»
спеціалізації _____за освітньо-професійною програмою _____
на тему: **Мовні засоби вираження порівняння в англійській мові**

затверджену наказом ректора НТУ «Дніпровська політехніка» від 17.04.2019 № 626-л

Розділ	Зміст	Термін виконання
Розділ 1	дослідження порівнянь та порівняльних конструкцій в сучасному мовознавстві	25.12.18
Розділ 2	функціонально-стилістичні особливості порівнянь в системі англійської мови	01.05.19

Завдання видано _____
(підпис керівника) (прізвище, ініціали)**Дата видачі** 15 жовтня 2018**Дата подання до екзаменаційної комісії** 10 червня 2019**Прийнято до виконання** _____
(підпис студента) (прізвище, ініціали)

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ I ДОСЛІДЖЕННЯ ПОРІВНЯНЬ ТА ПОРІВНЯЛЬНИХ КОНСТРУКЦІЙ В СУЧАСНОМУ МОВОЗНАВСТВІ.....	9
1.1 Визначення термінів «порівняння» і «порівняльна конструкція» в лінгвістиці.....	9
1.2 Класифікаційні особливості порівнянь в англійській мові	18
1.3 Англійські порівняльні конструкції з прикметниками	25
1.4 Англійські порівняльні конструкції з прийменниками	29
1.5 Інші типи порівняльних конструкцій в англійській мові	30
ВИСНОВКИ ДО I РОЗДІЛУ	33
РОЗДІЛ II ФУНКЦІОНАЛЬНО-СТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПОРІВНЯНЬ В СИСТЕМІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	34
2.1 Порівняння в системі тропів сучасної англійської мови.....	34
2.2 Стилiстичні функції порівнянь	41
2.3 Функційно-жанрова специфіка порівнянь в англійській мові	50
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ II.....	60
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ.....	62
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	66

ВСТУП

З точки зору когнітивної лінгвістики, порівняння – важливий матеріал для вивчення механізмів пізнання світу людиною. Погляд на компаративні конструкції як на пізнавальну модель природний і зумовлений самою природою «виразників» логіко-семантичних відносин і їх функціонуванням. У порівняннях яскраво представлена мовна картина світу, еталони і стереотипи національної культури, світобачення всього мовного колективу, а також окремих індивідів.

Поряд з лінгвістичним визначенням поняття порівняння, слід звернутися також до психолінгвістичного аспекту порівняння, оскільки процес порівняння не існує сам по собі, а створюється у результаті творчості автора. Психологи трактують порівняння як розумову операцію, засновану на зіставленні предметів та явищ, знаходженні схожостей та відмінностей між ними.

Психологічний паралелізм виник в епоху первісного анімізму, коли неорганічний світ наділявся свідомістю. Далі «рівняння блискавка – птах, людина – дерево змінилися порівняннями: блискавка, як птах, людина, як дерево».

З точки зору філософії, порівняння - це акт мислення, за допомогою якого класифіковано, упорядковано та оцінено зміст буття і пізнання.

Порівняння є не просто способом найменування предметів, явищ навколишньої дійсності, але й вельми яскравим оцінним засобом, що експресивно, наочно, образно характеризує людину, її життя, природу, повсякденні ситуації. Саме образність і яскравість дозволяють віддати перевагу економному і точному порівнянню замість довгого і розпливчастого опису. Порівняння точні тому, що кожен образ, як правило, неповторний, індивідуальний і відокремлений.

Прийом порівняння переконливо ставить один предмет проти іншого, незважаючи на факти, за якими вони можуть бути абсолютно чужими один до

одного. Без нашого усвідомлення цього, порівняння як стилістичний прийом дає підйом новому поняттю предмета, що характеризує так само, як і предмету того, що характеризується.

Порівняння вважається самим універсальним і очевидним з усіх існуючих стилістичних тропів. Однак, незважаючи на його універсальність і очевидність, порівняння також є самим прихованим елементом, що відображає все багатство змісту тексту.

Темою даної дипломної роботи є мовні засоби вираження порівняння в англійській мові.

Об'єктом дослідження даної роботи є порівняння як стилістичний троп сучасної англійської мови.

Предметом дослідження є мовні засоби вираження порівнянь та їх функціонування в сучасній англійській мові.

Матеріалом дослідження виступають речення сучасної англомовної художньої літератури, які слугують основною сферою їх функціонування.

Наукова новизна роботи полягає у тому, що вона являє собою одну зі спроб у сфері цілісного аналізу лексико-граматичного пласта мовних засобів порівняння, що активно вживаються авторами художніх творів, акцентуючи при цьому увагу на низці лінгвістичних питань, які до теперішнього часу продовжують викликати інтерес у дослідників.

Теоретичною базою даної роботи слугують дослідження вітчизняних і зарубіжних мовознавців, які займалися вивченням зазначеної проблеми.

Питанню особливостей функціонування категорії порівняння присвячена значна кількість робіт, та все ж багато що, відносно зазначеної категорії залишається незрозумілим. Питання функціонування порівняльних конструкцій у різних типах текстів освітлювалися в дослідженнях Ю.М. Анохіної [1], Н.О. Баранника [3], А.В. Ваганова [4], К. Гаспаряна [12], Л.Н. Гуляєвої [13], Ф.В. Даутія [14], Н.М. Девятової [15], Н.З. Зуфарової [17], Л.М. Ікалюк [18], І.К. Кучеренко [22], Ю.В. Літвінова [23], Л.В. Прокопчук [33], О.В. Уарової [46],

О.А. Щепка [53] тощо. Дослідженням категорії порівняння також активно займались зарубіжні дослідники, такі як D.L. Chiappe [54], Ch.J. Davis, L. Hellan [55], J. Fandel [56], V. González-Díaz [57], J.R. Harding [58], M.A. Seaton [59] тощо.

Актуальність теми дослідження зумовлена багатою кількістю запропонованих класифікацій, різноманітними підходами та методами дослідження порівняльних конструкцій в сучасній англійській мові. Це свідчить про цікавість, яку вони викликали і продовжують викликати у вітчизняних і зарубіжних дослідників.

Теоретичним значенням роботи є внесок у розвиток вивчення основних принципів функціонування порівнянь в сучасній англомовній художній літературі.

Практична значущість дослідження полягає у тому, що висновки і результати дослідження можуть бути використані у відповідних розділах курсів із загального мовознавства, стилістики, теоретичної і практичної граматики, лексикології, перекладознавства, для написання курсових і дипломних робіт тощо.

Мета даної дипломної роботи пов'язана з дослідженням труднощів, які виникають під час вживання та інтерпретації різних типів порівнянь в англійській мові.

Відповідно до мети дипломної роботи визначено наступні **завдання**, які першочергово потрібно виконати для розкриття даної теми:

- визначити термін «порівняння» в сучасній лінгвістиці;
- дослідити різні класифікації категорії порівняння в англійській мові;
- розглянути різні типи порівняльних конструкцій;
- проаналізувати фактичний матеріал, який містить у собі приклади вживання порівняльних конструкцій в сучасній англомовній художній літературі.

У роботі використовуються наступні **методи дослідження**:

- метод текстового пошуку (безпосереднього візуального спостереження над матеріалом) з подальшим узагальненням отриманих результатів з метою визначення їх функціональної специфіки.
- аналіз і синтез, який включає прийоми зіставлення, узагальнення, класифікації і лінгвістичної інтерпретації лексико-граматичних явищ.

Структура дипломної роботи визначається її метою та поставленими в ній завданнями. Робота складається зі вступу, двох розділів, висновків і списку використаних джерел.

У першій частині роботи розкривається загальне поняття «порівняння» та «порівняльна конструкція», їх лексико-граматичні особливості, розглядаються особливості класифікації, вживання та функціонування в сучасній англійській мові.

У другій частині роботи досліджується та аналізується фактичний матеріал, який містить у собі приклади вживання порівняльних конструкцій в сучасній англійській художній літературі і уточнюються їх функції у тексті.

У висновках наведено результати досліджень.

Список використаних джерел нараховує 89 джерел.

РОЗДІЛ І

ДОСЛІДЖЕННЯ ПОРІВНЯНЬ ТА ПОРІВНЯЛЬНИХ КОНСТРУКЦІЙ В СУЧАСНОМУ МОВОЗНАВСТВІ

1.1. Визначення термінів «порівняння» і «порівняльна конструкція» в лінгвістиці

У пізнавальній діяльності людини виняткова роль належить порівняльній діяльності, в процесі якої мовець встановлює зв'язки між близькими і віддаленими явищами. Процес порівняння реалізується як певна логічна операція, результати якої знаходять відображення в різноманітних синтаксичних конструкціях.

Порівняння як лінгвістична категорія належить до числа мовних універсалій – воно виявляється практично у всіх мовах. Зміст даного терміну в лінгвістиці неоднаковий: розрізняють порівняння як граматичну категорію прикметників, конструкцію, яка вживається для позначення акта порівняння, і порівняння як троп, фігуру мови, що полягає в уподібненні одного предмета іншому на підставі загальної для них ознаки тощо.

Е.В. Султрекова підкреслює, що вся пізнавальна діяльність людини пов'язана з порівнянням, тому що у повсякденному спілкуванні людей в основі порівняння завжди лежить суб'єктивна оцінка. У кожній мові є безліч способів порівняння. Порівняння допомагає розкрити не тільки найпростіший тип відносин (схожість і відмінність) між предметами, але й унікальну порівнюваність, тобто можливість завжди відповісти на питання: чи тотожні предмети або різні [43, 55].

У свою чергу сучасні дослідження також наголошують, що порівняння – одне з найпоширеніших засобів досягнення образності у літературній мові. Порівняння широко вживаються як у прозовому, так і у поетичному художньому мовленні. До них вдаються не тільки науковці, щоб популярно

пояснити будь-яке явище; їх також використовують публіцисти як засіб яскравої мовної експресії.

Однак, як зауважує Н.І. Кондаков, віднесення порівняння до лексичних образних засобів певною мірою є умовним, оскільки порівняння реалізується не тільки на лексичному рівні: порівняння може бути виражено словом, словосполученням, і порівняльним зворотом, підрядним реченням тощо.

Саме віднесення порівняння до тропів викликає полеміку серед мовознавців. Одні вважають, що у порівняннях значення слів не зазнають змін; інші стверджують, що і в цьому випадку відбувається «прирощення смислу» і образне порівняння є самостійною семантичною одиницею. Тільки при такому розумінні порівняння його можна вважати тропом у точному значенні терміна [61, 567].

Н.І. Кондаков вважає порівняння одним з основних прийомів пізнання зовнішнього світу і духовних цінностей, що полягає у встановленні подібностей і відмінностей об'єктів і явищ дійсності. Пізнання – це процес, в якому розрізнення і схожість знаходяться у нерозривній єдності. Значимість цього методу пізнання полягає в тому, що порівняння органічно входить у всю практичну діяльність людей [61, 567].

Подібної думки дотримується Б.А. Серебренніков, який у своїх дослідженнях зазначає, що порівняння одного предмета з іншим є одним з найбільш потужних засобів пізнання навколишнього світу. Весь прогрес теоретичної половини людських знань про зовнішню природу досягнуто по суті завдяки порівнянню предметів і явищ за подібністю [37, 45-46].

В.М. Огольцев поглибив і конкретизував думку Б.А. Серебреннікова. Дослідник вважав, що ні аналіз і синтез, ні абстрагування і узагальнення неможливі без порівняння. Подібно до того, як порівняння пронизує форми мислення, починаючи з елементарних і закінчуючи вищими, воно пронизує різноманітні і численні одиниці мови на її різних рівнях – лексичному, словотворчому, фразеологічному, на рівні словосполучень і речень. При цьому

порівняння завжди виявляється в основі їх семантики, граматичного значення або образотворчої функції [30, 16].

В. Постнікова говорить про те, що порівняння розглядають поряд з такими пізнавальними операціями, як спостереження і експеримент. Лінгвісти, щоб розмежувати логічне і стилістичне трактування, вводять терміни «логічне порівняння» і «образне порівняння» [32, 72].

Логічні порівняння у науковій літературі мають низку синонімічних варіацій. Так, Ж. Дюбуа називає їх «істинними», Н.А. Широкова, В.В.Образцова – порівняльно-зіставні, В.М. Огольцев – порівняльно-протиставними, Л.В. Прокопчук – предметно-логічними. В основі виділення таких порівнянь лежить принцип кількісної ознаки.

Мета зіставлення у логічному порівнянні – лаконічно пояснити суть одного предмета шляхом його порівняння з іншим предметом або показати, наскільки добрим / поганим є предмет, що порівнюється, стосовно об'єкта, який більшість мовців оцінює як позитивний чи негативний [34, 35].

До відмінних рис логічного і образного порівняння І.В. Пацора відносить декілька ри

В образному порівнянні зіставляються не предмет з предметом і не поняття з поняттям, а конкретний індивідуальний предмет з поняттям. Наприклад, у порівнянні *Anger was flowing through him like a red tide (After Dark. Phillip Margolin)* зіставляються не окремі предмети: гнів і вогненний, гарячий потік (що метафорично передається через прикметник *red* (червоний)), а цілі ситуації (*він був охоплений гнівом – жаркий вогненний потік (гніву) захлеснув / охопив його*). Слово саме по собі не може генерувати зіставлення, воно задається контекстом (звідси і різноманіття компаративних асоціацій до одного слова) [31, 1-6].

На відміну від компонентів логічного порівняння, члени образного порівняння завжди є різнорідними елементами. З однієї сторони, різнорідність елементів порівняння пов'язана з природою образу, який повинен володіти

внутрішнім протиріччям, неправильністю, з точки зору логіки. З іншої сторони, порівняння можна охарактеризувати як «один з методів введення до поетичного звороту низки фактів, не викликаних логічним ходом розповіді [31, 1-6].

В образному порівнянні заданими елементами не є компоненти порівняння з їх спільною ознакою, а порівнюване (*A*) і його ознака – підстава порівняння (*C*). Шуканим елементом є порівнюючий компонент (*B*), поняття іншого роду, проте яке володіє тією самою ознакою (*C*), що і об'єкт порівняння. У виборі такого поняття і полягає творчий акт [31, 1-6].

Загальна ознака елементів (*A*) і (*B*), які зіставляються в образному порівнянні не є логічно істотною для об'єкта порівняння, вона актуальна лише у конкретному контексті. Для засобу порівняння (*B*) загальна ознака (*C*) завжди є якщо не істотною, то явною відмітною родовою або видовою ознакою. Проте дане твердження потребує певних уточнень: воно переважно відноситься до стійких порівнянь. Істотність ознаки (*C*) визначається конкретним контекстом, і в цьому сенсі авторські порівняння є не буквральними. Це має свої наслідки – несиметричність уподібнень, тобто неможливість зміни місць їх членів без шкоди для сенсу. Звідси випливає висновок про те, що буквральні порівняння, з логічної точки зору, є істинними, а не буквральні – хибними [31, 1-6].

Зіставлення елементів (*A*) і (*B*) у образному порівнянні носить характер не власне порівняння, при якому з'ясовується схожість або відмінність предметів або явищ, а характер уподібнення першого компонента до другого [31, 1-6].

Підсумовуючи розгорнуту характеристику логічної структури порівняння, слід зазначити, що в більшості дефініцій компаративної одиниці вказується, що вона складається з декількох частин: того, що порівнюється, того, з чим порівнюється, і підстави для порівняння. Безумовно, в різних роботах ці частини отримують різне термінологічне визначення: «суб'єкт», «об'єкт», «ознака предмета».

Терміни «суб'єкт порівняння» і «об'єкт порівняння» можна назвати традиційними, в той самий час деякі дослідники, як наприклад, Л.Н. Гуляєва і

Н.Л. Мурзін виділяють терміни, характерні для сучасної мови науки, а саме: референт – агент [13, 85] і компаратив – компаратива [27, 83]. Третій елемент порівняння (загальна ознака) усі дослідники позначають стандартно – «підстава порівняння».

Так, у «Тлумачному словнику» І. Ожегова поняття «порівняння» визначається як фігура мови, яка полягає в уподібненні одного предмета іншому, у якого передбачається наявність ознаки, спільної з першим предметом [63, 749].

«Філософський словник» І.Т. Фролова надає таке тлумачення: «Порівняння – зіставлення об'єктів з метою виявлення рис подібності або рис відмінності між ними (або те й інше разом) – є важливою передумовою процесу пізнання, узагальнення. Порівняння відіграє вагомую роль у розумових висновках за аналогією. Судження, які виражають результат порівняння, мають на меті розкриття змісту понять щодо порівнюваних об'єктів, в цьому відношенні порівняння вживається в якості прийому, який доповнює, а іноді заміняє визначення» [64, 455].

Н.М. Дев'ятова зазначає, що традиційно порівняння розглядають як структуру, що складається з трьох компонентів, які виражені експліцитно або імпліцитно, при цьому різні дослідники дотримуються різних термінів для позначення цих компонентів. Н.М. Дев'ятова зауважує, що підставу порівняння також часто називають модулем, загальною ознакою, компаративною константою. В окремих роботах логічну модель порівняння характеризують як ідеальний конструкт, чотирьохкомпонентну структуру, яка поряд з традиційно виокремленими компонентами включає показник порівняльних відносин – формальний засіб, який вказує на тип відносин між компонентами – схожість або рівність, відмінність або нерівність [15, 21].

Т.А. Туліна також вважає, що сутність порівняння проявляється у встановленні схожості або відмінності об'єктів на підставі загальної ознаки. Оскільки порівняння передбачає деяку спільність порівнюваних об'єктів, то до

порівняльних конструкцій застосовується поняття подібності. Зміст терміну «схожість» входить до визначення порівняльної конструкції: в реченнях з порівняльними сполучниками предмет або дія, про яку йдеться в головному реченні, характеризується за подібністю з предметом або дією, про яку йдеться мова у підрядній частині, або щодо відповідності того, що вважається звичним або звичайним [45, 51-62].

К.В. Шенько вважає, що схожість об'єктів може полягати у природі речей або створюватися самою мовою – значенням і сполучуваністю компаративної константи. Різний зміст поняття пояснюється сферою застосування операції порівняння. Термін «подібність» може тлумачитися в широкому і вузькому сенсі. В широкому розумінні схожість проявляється як спільність компаративної константи, що створює порівняльну конструкцію. Подібність у вузькому розумінні терміна розглядається як значення порівняльних конструкцій з предикатом «схожість» [51, 7].

На думку Ю.М. Анохіної система порівняння – це антропоцентрична система, в центрі якої знаходиться порівнюючий суб'єкт. Позиція порівнюючого суб'єкта визначає модальні і модусні відмінності порівняльних конструкцій, що виявляються у протиставленні реального і гіпотетичного порівняння (реальної і гіпотетичної модальності), видо-часового значення (яке реалізується в реальному порівнянні позачасовим, узуальним, актуальним значенням, в гіпотетичному порівнянні – узагальнено фактичним значенням [1, 11-12].

В.А. Маслова визначає порівняння як синтаксично членовану мовну одиницю, що характеризується образністю, порівняльною семантикою, що складається з суб'єкта, об'єкта, підстави зіставлення і оформлена за допомогою специфічних формальних засобів вираження порівняльного значення.

Ю.М. Скрєбнєв звертає увагу на те, що в англійській мові для позначення порівняння існують два терміни: *simile* і *comparison*. Термін *simile* виражає поняття порівняння як стилістичного засобу і другий термін *comparison* має

ширше значення і застосовується як по відношенню до фігури мови, так і до необразних (предметно-логічних) порівнянь [38, 116].

Н.В. Баніна, М.В. Мельничук і В.М. Осипова також зауважують, що *simile* не слід плутати з метафорою або простим порівнянням *comparison* двох предметів. Метафора має за мету ідентифікувати об'єкт, в той час як *simile* намагається знайти межу подібності між предметами, при цьому зберігаючи віддаленість між ними. Наприклад: *Maidens are moths* (метафора); *Maidens are like moths (simile)*. Не слід також ототожнювати *simile* зі звичайним порівнянням. Вони являють собою два протилежні процеси. Порівняння – це зіставлення двох об'єктів, що належать одному класу, з метою встановлення ступеня їх схожості або відмінності. Порівняння бере до уваги всі властивості двох предметів, підкреслюючи один з порівнюваних. А *simile* виключає всі властивості двох предметів, залишаючи одну, спільну для них. Наприклад: *The boy seems to be as clever as his father* (просте порівняння). *Boy* і *father* належать одному класу людей. А в реченні *Maidens, like moths, are ever caught by glare (Byron)* ми маємо справу з *simile*. *Maidens* і *moths* належать неоднорідному класу об'єктів, і Байрон знайшов поняття *moth* (метелик), щоб виділити одну з другорядних рис поняття *maiden* (дівчина), а саме – легко піддаватися спокусі [2, 44-45].

Наведемо ще кілька прикладів розмежування трьох типів зіставлення:

1. *She is as beautiful as her mother* (просте порівняння).
2. *She is as beautiful as a rose (simile)*.
3. *She is the rose of my heart* (метафора).

М.А. Сітон порівнюючи порівняння і метафору також вважає, що порівняння, так само як і метафора, є потужним засобом характеристики явищ і предметів дійсності і в значній мірі сприяє розкриттю авторського світовідчуття, виявляючи суб'єктивно-оцінне ставлення письменника до фактів цієї об'єктивної дійсності [59, 16].

На думку М.Н. Крилової, порівняння тісно пов'язане не тільки з метафорою, що ґрунтується на відносинах подібності між суб'єктом і об'єктом, як і порівняння, але й з гіперболою, литотою і оксюморонам. Як і порівняння, гіпербола ґрунтується на відносинах подібності. Відмінності між гіперболою і порівнянням полягають лише у тому, що при гіперболічному зв'язку об'єкт значно перевершує суб'єкт порівняння за ступенем прояву ознаки порівняння. Між литотою і порівнянням єдина відмінність виявляється в тому, що об'єкт і предмет порівняння не рівні один одному, а об'єкт має применшену ознаку, на основі якої будується порівняння. Що стосується оксюморона, цей стилістичний прийом також ґрунтується на порівнянні предметів. Характерною рисою оксюморона, що відрізняє його від порівняння, є поєднання несполучених предметів і явищ в рамках порівняльного звороту [21, 34-42].

З точки зору О. Ахманової, порівняльні конструкції являють собою поняття рівності – нерівності, більшою чи меншою мірою якості, що знаходять вираження як у граматичній категорії ступенів порівняння прикметників і прислівників, так і в лексиці та фразеології [60, 449].

А.В. Ваганов виділяє кілька ліній розвитку порівняння:

1. ускладнення системи засобів вираження порівняння, семантико-стилістична диференціація порівняльних конструкцій;
2. розширення лексико-семантичної і стилістичної сфери компонентів порівняння;
3. посилення ролі порівняння як композиційно-семантичного інтегратора тексту, ускладнення текстових зв'язків порівняння;
4. посилення взаємодії порівняння і параномазії, поширення застосування порівнянь, компоненти яких пов'язані звуковими повторами [4, 22-24].

Ю.І. Васильєв різні, що стали традиційними, підходи до вивчення порівняння, зводить до таких основних типів:

1. Вивчення порівнянь, які існують як «факт мови», а не як явище мови, тобто так званих стійких порівнянь.
2. Вивчення постійних порівнянь.
3. Вивчення порівнянь-фразеологізмів або компаративних фразеологічних одиниць. При цьому більшість мовознавців використовують термін «стале порівняння». Під ним розуміється фразеологічна одиниця, яка володіє наступними специфічними особливостями: порівняльна семантика; постійність суб'єкта та об'єкта порівняння; постійність ознаки, яка лягає в основу порівняння. У свою чергу стале порівняння є об'єктом вивчення у розділі фразеології [6, 7].

Інший підхід до вивчення порівнянь – це їх розгляд не як стійких мовних «фраз» з постійним, відтвореним складом лексичних компонентів, а як синтаксичних конструкцій, схем або моделей побудови порівняльних фраз, створюваних у мові. Ці дослідження здійснюються в рамках синтаксису [6, 8].

Наступний підхід до вивчення порівнянь – це дослідження їх вживання у художній літературі.

І.К. Кучеренко [22, 38] і Н.П. Шаповалова [50, 59] під порівнянням розуміють зіставлення описуваних осіб, характерів, подій, картин з образами, які у більшості випадків добре знайомі читачеві. В результаті цього зіставлення, зображуване конкретизується, стає більш очевидним і виразним.

В.Е. Прищепа [34, 84] і Дж. Хардінг [58, 16] вважають порівняння найбільш істотним стилістичним прийомом нетропеїчного типу та відносять порівняння до риторичних засобів, тобто системі організації метафоричної (переносної) мови. Порівняння, що виділяє і характеризує ті чи інші властивості об'єкта зображення шляхом його зіставлення з іншим предметом або явищем, має низку лінгвістичних ознак, які мають різну ступінь стійкості.

А.А. Риженкова [36, 9] і Ф.В. Даутія [14, 67] вважають порівняння важливим зображально-виразним засобом мови, яке зазвичай служить як засіб уточнення сенсу або значення. Письменники вдаються до порівняння тоді, коли

виділення істотних ознак у зображеному або такому, що зображується може бути особливо виразним і здійснюється за допомогою зіставлення його з чимось знайомим або схожим. За допомогою порівняння предмета письменник робить свій опис більш ясным і барвистим. Крім того, що порівняння робить розповідь більш конкретною і певною, порівняння допомагає автору, так само виявити певні почуття, які належать самому собі.

О.М. Оганьян також вважає, що у системі художнього цілого порівняння підсилює вплив всього тексту на читача. Зрозуміло, сила такого впливу залежить від того, наскільки органічно і переконливо вжите порівняння. Тут багато що залежить від смаку автора, від ступеня володіння мовою від теоретичних переконань автора, який пише від епохи, в якій створюється твір [29, 114].

1.2. Класифікаційні особливості порівнянь в англійській мові

Порівняння можна класифікувати з різних точок зору. Протягом довгої історії дослідження порівняння дослідники розробили безліч класифікацій, побудованих на різних принципах.

Ю.В. Литвинов зазначає, що у літературознавстві на основі кількісного принципу розглядають просте і розгорнуте порівняння. У простому порівнянні об'єкти зіставляються на підставі однієї ознаки, у розгорнутому – на підставі низки схожих ознак. Наприклад: *He fought like a lion* (просте порівняння). *She is as fresh and pretty as a daisy* (розгорнуте порівняння) Виділяють також пряме і негативне порівняння. Останнє являє собою особливу форму образного порівняння, в якому предмет не зіставляється з іншим, як в прямому порівнянні, а протиставляється йому, наприклад: *It is not every couple that makes a pair* / *Не кожен шлюб вдалий* [23, 9].

М.В. Хлебнікова розмежовує реальне і ірреальне або образне порівняння. В її трактуванні реальне порівняння – це результат логічної операції. Воно спирається на реальні зв'язки предметів, відображає життєвий досвід людини, тобто є проявом практичної свідомості. Процес реального порівняння пов'язаний з усіма розумовими операціями. Семантичною основою реального порівняння є зіставлення реальних фактів або явищ навколишньої дійсності, в якості яких виступають як суб'єкт, так і об'єкт порівняння. Специфічною особливістю конструкцій реального порівняння є те, що вони вказують на відповідність або тотожність зіставляваних явищ, не спираючись на образні асоціації. Завдяки процесу реального порівняння читач або слухач отримує нову інформацію про суб'єкт порівняння, причому отримані відомості є результатом об'єктивної оцінки порівнюваних явищ, на відміну від ірреального порівняння, де, перш за все, присутній емоційний і образний елемент оцінки. У реальному порівнянні всі слова вживаються в їх прямому, номінативному значенні, а порівнювані ознаки одні й ті самі [49, 14-16]. Порівняємо: *His house is larger than mine*. У даному прикладі підставою порівняння є розмір, об'єктом і еталоном порівняння – два реально існуючих будинки. В ірреальному порівнянні порівнювані поняття різнорідні, і саме ця різнорідність веде до створення образу: *He behaves as if he were a king*.

Схожої точки зору дотримується В.М. Огольцев. Він виділяє і розмежовує порівняння логічне, точніше, логічну структуру мовного порівняння, образне (в термінології автора порівняння-уподібнення) і стійке порівняння. Під логічним порівнянням він розуміє компаративну конструкцію, яка служить засобом пізнання предметів і явищ навколишнього світу, наприклад: *The train is quicker than the bus*. Порівняння-уподібнення, або образне порівняння, будучи також компаративною конструкцією, є, на думку дослідника, принципово іншим явищем мови. Воно не є засобом пізнання світу, воно лише побудовано на основі логічного порівняння. Своєрідність образного порівняння полягає в тому, що його логічна модель наповнюється іншим

змістом, в ньому спостерігається особливий характер самих логічних елементів порівняння і компаративних відносин між елементами [30, 27].

Досліджуючи сполучникові конструкції відносин порівняння, Н.А. Широкова виділяє порівняння-зіставлення і порівняння-протиставлення, в яких виражаються відносини тотожності або відмінності [52, 69].

Б.В. Томашевський пропонує класифікацію порівняння в залежності від ступеня розвитку його елементів:

1. предмет і образ порівняння короткі і лаконічні;
2. предмет порівняння розгорнутий, образ порівняння короткий;
3. предмет порівняння короткий (тобто тільки вказується у тексті), образ порівняння дуже розвинений [44, 115-116].

Так, Н.О. Федеряєва ділить порівняння на дві групи:

1. Порівняння точні, без оціночних елементів, критерієм їх виділення є вживання у нейтральному стилі.
2. Порівняння, що містять оцінний елемент, або ж відносяться до певного стилю (піднесеного, фамільярного тощо) [47, 8].

Ф.В. Даутія розмежовує порівняння на дві групи. До першої групи порівнянь Ф.В. Даутія, наприклад, відносить порівняння нейтральні, точні, що вказують на об'єктивно існуючі ознаки. У будь-якому тексті (будь-якого мовного стилю) вони грають роль об'єктивного інформанта. При цьому порівнюються явища природи, події епохи, два конкретних предмета, дві особи. Як тільки в об'єктивну інформацію включається оцінний елемент, який виражається не обов'язково порівнянням, а контекстом, наприклад, або якимось словом, порівняння втрачає нейтральність і переходить до другої групи [14, 48].

Друга група порівнянь – це порівняння, що включають оцінний елемент або ж стилістично забарвлені, які представляють собою дві чітко виокремлювані групи:

1. Традиційні порівняння, зареєстровані лексикографією. Досить велика група традиційних порівнянь, заснована на зіставленні об'єкта з твариною або рослинним світом. Частина цих порівнянь є інтернаціональною.

2. Порівняння індивідуальні, серед яких: традиційні порівняння, оновлені письменником або журналістом і індивідуальні стилістичні неологізми [14, 38].

Ю. Степанов вважає, що порівняння, перш за все, можуть бути індивідуальними і загальноприйнятими, стійкими. Що стосується індивідуальних порівнянь, то вони мають на меті характеристику предмета з самих різних точок зору, але частіше за все для відтворення його неповторного вигляду.

У загальноприйнятих порівняннях зазвичай передається міра якості, проте сама якість має бути виражена окремо [42, 87-89].

Можна аналізувати порівняння і з точки зору будови їх структури. Ю. Степанов говорить про те, що індивідуальні порівняння складаються найчастіше з двох частин – вказівки на предмет, який порівнюють (тема), і опису предмета, з яким порівнюють.

Загальноприйняті порівняння, як правило, належать нормі мови і складаються зазвичай з трьох частин: теми і порівняння, між якими міститься окрема вказівка на те, що у них спільного – це підстава порівняння. Кожна основа, виражена прикметником, дієсловом або іменником, закріплюється за одним порівнянням, завдяки чому все словосполучення перетворюється у стійке [42, 87-89].

Л.В. Прокопчук називає підставою ту ознаку, за якою зближуються тема і образ порівняння, тобто дію у дієслівному порівнянні та якість у порівнянні з прикметником [33, 11].

М. Заборна в структурі порівняння також розрізняє три складові частини: те, що порівнюється (суб'єкт порівняння); те з чим порівнюється (об'єкт порівняння) і підстава порівняння [16, 9].

Н.В. Баніна, М.В. Мельничук та В.М. Осипова порівняння як стилістичний прийом (*simile*) класифікують семантично і структурно наступним чином.

Семантично *simile* ділять на дві групи:

1. Справжні, щирі, свіжі порівняння (наприклад: *eyes like tennis balls*).
2. Стійкі мовні порівняння. Наприклад: *fresh as a rose, eyes like forget-me-nots, drunk as a lord*. Сюди також відносяться порівняння, в яких порівнюються якості людини і тварини – носія даної якості. Наприклад: *busy as a bee, sly as a fox, faithful as a dog, industrious as an ant, hungry as a bear, to work like a horse, slow as a tortoise, playful as a kitten* [2, 72].

Структурно порівняння як стилістичний прийом також ділять на дві групи:

1. Прості порівняння. Наприклад: *to fly like a bird, blind as a bat*.
2. Складні (поширені) порівняння. Наприклад: *He was like a branch that had severed itself from the parental tree; his mind was restless, but it worked pervasively and thoughts jerked through his brain like misfirings of a defective carburettor (Maugham)* [2, 72].

Н. Іконніков класифікує порівняння в залежності від особливостей його структури. Він виділяє наступні форми і структури порівняння:

1. Інверсійні порівняння (інверсія порівняльних зворотів).
2. Відрив порівняльного звороту від основного речення.
3. Ланцюжок порівнянь (кілька порівнянь поспіль).
4. Обрамляюче порівняння.
5. Порівняння, що повторюється.
6. Порівняння – антитеза.
7. Градація порівнянь (тобто порівняння, розташовані у порядку посилення) [19, 59-60].

К. Гаспярян розподіляє порівняння за своєю структурою на два основних види:

1. Просте дворівневе порівняння.
2. Триступеневе порівняння [12, 7].

Просте дворівневе порівняння ґрунтується на зовнішній схожості предметів, коли слова співвідносяться з конкретними предметами або явищами. Основною функцією такого порівняння є створення сенсорного образу (зорового, слухового тощо), який має можливість впливати на читача тексту. Такі порівняння, як правило, статичні і нейтральні з точки зору авторської оцінки [12, 7].

Триступеневе порівняння встановлює складний взаємозв'язок між словом, предметом і створюваним при цьому художнім образом. Цей вид порівняння можна розкрити тільки при залученні ширшого контексту.

Класифікація порівняння за структурою запропонована також В.В. Вомперським, який пропонує виділяти п'ять видів даного стилістичного прийому:

1. Поширене порівняння.
2. Непоширене порівняння.
3. Порівняння з дієприкметниковими, дієприслівниковими зворотами або підрядними реченнями.
4. Порівняння з повтором.
5. Порівняння з паралелізмом [8, 25-26].

Розглянемо також структурну класифікацію порівняння О. Ахманової, яка пропонує виділяти:

1. Абсолютні порівняння, які виступають у вигляді найвищого ступеня порівняння.
2. Подвійні порівняння, тобто надлишкові вирази більш високого ступеня якості, особливо у просторіччі.
3. Граничні порівняння, схожі з абсолютними порівняннями.

4. Збільшувальні порівняння, тобто порівняльні конструкції предмета, що володіє більшим ступенем певної якості, з предметом, що володіє меншим ступенем цієї якості.

5. Зменшувальні порівняння, тобто порівняльні конструкції предмета, що володіє меншим ступенем певної якості, з предметом, що володіє більшим ступенем цієї якості.

6. Порівняння ступеня.

7. Образні порівняння [60, 449-450].

У свою чергу класифікація порівняння може бути здійснена в залежності від характеру сприйняття стилістичного прийому адресатом (читачем). Згідно з таким критерієм, Е.А. Некрасова пропонує виділяти два види порівняння:

1. Загальномовне порівняння, в якому ознака і образ відомі більшості читачів.

2. Порівняння, засноване на несподіваному зіставленні [28, 240-241].

Н.Ш. Мамлеєва особливо відзначає таку форму порівняння, як емотивне порівняння, під яким розуміє порівняння, що здійснюється за допомогою співвіднесення емоції з будь-якою іншою сутністю або ситуацією. Тобто за основу емотивного порівняння береться емотивна ситуація, що відображає інваріант реальної життєвої ситуації, в якій суб'єкт відчуває будь-які почуття. Емотивні порівняння мають власну класифікацію:

1. Прості емотивні порівняння.

2. Прості емотивні порівняння з елементами ускладнення.

3. Складні емотивні порівняння [24, 206-207].

Просте емотивне порівняння – це прототипна модель емотивного порівняння, наприклад, *I feel like a queen, I fell like a millionaires*.

Просте емотивне порівняння з елементами ускладнення має на увазі наявність пояснюючих компонентів, які дозволяють безпомилково визначити емоцію, яку відчуває суб'єкт у певній ситуації. Наприклад: *He felt like a captain of a ship steering through a storm*.

Що стосується складного емотивного порівняння, воно представлене або подвійною предикацією за участю героя порівняння (наприклад: *It was not the first time I felt as if I was on Cosmic Candid Camera*), або подвійною предикацією за участю третіх осіб (наприклад, *I feel myself like a fox that is cornered by a pack of hounds and boors who do not perhaps know he's there but are closing in unconsciously*) [24, 206-207].

Таким чином, існує безліч класифікацій порівнянь в англійській мові в залежності від різних аспектів. Визначимо основні з них: класифікація за ступенем розвитку елементів порівняння; класифікація за характером сприйняття стилістичного прийому читачем; класифікація в залежності від особливостей структури порівняння тощо.

1.3. Англійські порівняльні конструкції з прикметниками

Англійська мова багата прикметниками і не може обходитися без їх порівнянь. У свою чергу прикметники мають три ступені порівняння: позитивну, вищу і найвищу.

А.А. Васильєв звертає увагу на те, що всі три форми прикметників – звичайний вищий і найвищий вживаються в порівняльних конструкціях.

Звичайна (основна) форма прикметника вживається у низці наступних випадків:

1 Однакова якість двох предметів (осіб, явищ) виражається прикметниками у основній формі в конструкції зі сполучниками *as ... as, the same ... as* у значенні *такий самий ... як, так само ... як, однаково* [5]. Наприклад: 1) *She is as beautiful as her mother* / Вона така ж красива як її мама. 2) *Ashley has got the same marks as Brandon* / Ешлі отримала такі самі оцінки, як і Брендон [40].

2 Різна якість предметів виражається конструкцією *not so / as ... as* у значенні *не так ... як, не такий ... як* [5]. Наприклад: 1) *Emma is not as graceful*

as Olivia / Емма не така граціозна як Олівія. 2) Thomas is not so reach as Joseph / Томас не такий багатий як Джозеф [40].

3 Якщо після другого *as* вживається особовий займенник у третій особі, то зазвичай дієслово вживається повторно. Наприклад: *I am not as strong as he is.*

4 Якщо вживається особовий займенник у першій або другій особі, то дієслово може опускатися. Наприклад: *She is not so beautiful as you (are) / Вона не така красива, як ти [5].*

5 Якщо один з порівнюваних об'єктів перевершує інший об'єкт вдвічі (*twice*) або в кілька разів (... *times*) за ступенем прояву будь-якої якості, то вживається конструкція *is* (кількість) *as ... as*. Наприклад: 1) *Your room is twice as large as mine / Ваша кімната у два рази більше моєї. 2) This box is three times as heavy as that / Цей ящик в три рази важчий за той [40].*

6 Якщо другий об'єкт у реченні не згадується, то вживається конструкція *is* (кількість разів) *as ...*. Наприклад: *Ethan is twice as young / Ітан молодше в два рази [40].*

7 Якщо один з об'єктів поступається за якістю у два рази, то вживається *half* (половина, наполовину, у два рази менше). Слід зазначити, що прикметник, який вживається за ним у конструкції *as ... as* має протилежне значення тому, що прийнято і рідній мові. Наприклад: *Your flat is half as large as mine / Ваша квартира вдвічі менше моєї.*

В подібних порівняльних конструкціях сполучник *as ... as* і подальший прикметник можуть взагалі опускатися, що має компенсуватися наявністю відповідного іменника. Наприклад: 1) *Your flat is three times the size of mine / Ваша квартира в три рази більше моєї. 2) He is half my age / Він в два рази молодший за мене [5].*

Вища порівняльна форма прикметника вживається у низці наступних випадків:

1. При порівнянні ступеня якості одного предмета з іншим після прикметника у вищому ступені вживається сполучник *than* (ніж, аніж, за), який в рідній мові часто опускається. Наприклад: 1) *He is older than I am* / Він старше, ніж я (за мене). 2) *This book is more interesting than that one* / Ця книга цікавіша, ніж та (книга) [5].

Ця конструкція також може містити кількісний компонент порівняння. Наприклад: *My mother is ten years younger than my father* / Моя мама на 10 років молодша за батька.

У свою чергу зменшення якості виражається за допомогою *less ... than*. Наприклад: *I am less musical than my sister* / Я менш музикальний, ніж моя сестра.

Якщо після *than* вживається особовий займенник у третій особі, то дієслово зазвичай повторюється. Наприклад: *She has more good marks than he has* / У неї більше гарних оцінок, ніж у нього [5].

Якщо вживається особовий займенник в першій або другій особі, то дієслово може опускатися. Наприклад: *He is stronger than you* / Він сильніше, ніж ти.

В цьому випадку, якщо немає другого присудка, після *than* зазвичай вживається особовий займенник в об'єктному відмінку *me / him / her / them / us*, а не в називному. Наприклад: *You are taller than I am* або *You are taller than me*. Ти вище, ніж я (за мене) [5].

2. Для посилення вищого ступеня часто вживаються конструкції з *much / far* (значно / набагато); *by far* (безумовно / набагато); *even* (навіть); *still* (ще). Дані слова підсилюють сенс порівняльної конструкції у реченні [5]. Причому *much more* і *far more* вживаються перед необчислювальними іменниками, а *many more* перед обчислювальними іменниками [40]. Наприклад: 1) *Patrick sees into the computers much better than his friend* / Патрік розбирається в комп'ютерах набагато краще, ніж його друг. 2) *This movie is far longer than the previous one* / Цей фільм набагато довший за попередній. 3)

She is greater by far than everyone at this party. Вона, безумовно, чудовіша за всіх на цій вечірці. 4) *This story is even more tangled than I thought / Ця історія навіть більше заплутана, ніж я думав.* 5) *This forest is still denser/ Цей ліс ще густіше* [40].

3. При передачі залежності однієї якості від іншої (зазвичай їх паралельне зростання або спадання) вживається конструкція *the ... the* (чим ... тим) [5]. Наприклад: *The longer we stay here the farther he leave / Чим довше ми тут залишаємося, тим далі він іде* [40].

Найвища порівняльна форма прикметника вживається у низці наступних випадків:

1. Якщо один предмет або особа перевершують інші у будь-якій якості, то вживається прикметник у найвищій ступені з артиклем *the*. Мається на увазі не порівняння двох предметів (осіб, явищ), а трьох або більше. Наприклад: *"Why did you stay at that hotel?" - "It was the cheapest (that) we could find."* / *"Чому ви зупинилися в тому готелі?" - "Він був найдешевший, який ми могли знайти"* [5].

Зазвичай при порівнянні вживається конструкція *the* прикметник ... *in*, якщо мова йде про місцезнаходження, або конструкція *the* прикметник ... *of* [5]. Наприклад: 1) *William is the best racer in this bout / Вільям – найкращий гонщик в цьому заїзді.* 2) *David is the most reliable person of them all / Девід - найнадійніша людина з них* [40].

Після найвищого ступеня часто вживається означувальне підрядне речення з присудком у *Present Perfect* (факт, що відбувся в минулому, значення якого триває до теперішнього моменту). Таке речення може вводитися відносним займенником *that* (який), але він зазвичай опускається. Наприклад: *This is the most interesting book (that) I have ever read / Це найцікавіша книга, яку я коли-небудь читав* [5].

1.4 Англійські порівняльні конструкції з прийменниками

Дослідження теоретичної літератури, присвяченій порівняльним конструкціям узагальнюють наступні різновиди порівняльних конструкцій:

1. *as...as* – як ... як;
2. *as/so...as* – як / так ... як;
3. *than* – ніж, аніж;
4. *of all* – з усіх;
5. *much* – більше;
6. *much more* – значно більше;
7. *a great deal* – набагато більше;
8. *far* – значно [39].

Конструкція *as ... as* (так/як... як) вживається в стверджувальних реченнях. Наприклад: *He worked as hard as he could* / Він працював так завзято, як міг (Він працював енергійно, як тільки міг) [39].

Конструкція *as/so ... as* (так ... як) вживається в негативних реченнях. Наприклад: *She does not laugh so/as loudly as you do* / Вона не сміється так голосно, як ти [39].

Конструкція з *than* (ніж) вживається у порівняннях. Наприклад: *They fought more bravely than their rivals*. Вони боролися більше хоробро, ніж їхні суперники [39].

Конструкції з прикметниками найвищому ступені + *of all* (з усіх) також вживаються для порівняння, виокремлення найкращих результатів з усіх. Наприклад: *He climbed up highest of all* / Він виліз вище за всіх [39].

Але найчастіше ця конструкція відноситься до іншої дії (дієслова) при одному і тому присудку. Іноді *of all* може бути опущено в українській мові. Наприклад: *He likes skating best of all* (*He likes skating best*) / Він найбільше любить кататися на ковзанах [39].

Слід також звернути увагу на конструкції з *most* перед прийменником у значенні «дуже» (*very*). Наприклад: *She behaved most generously*. Вона поступила дуже великодушно [39].

У свою чергу для посилення вищого ступеня прикметників і прислівників вживаються наступні слова і словосполучення: *much* – *набагато*, *much more* – *значно*, *a great deal*, *far* – *значно*. Наприклад: 1) *It is much better to say nothing*. Набагато краще нічого не говорити. 2) *This text is much more difficult than that one*. Цей текст значно важче, ніж той. 3) *Last autumn we had far less fruit than this autumn*. Минулої осені у нас було значно менше фруктів, ніж цієї [39].

1.5 Інші типи порівняльних конструкцій в англійській мові

На конструкції подвійного порівняння звертає увагу Ч. Деві Для того щоб сказати, що одна ситуація веде до іншої, використовується подвійне порівняння з артиклем *the*. Наприклад:

The more you read, the more you'll learn / Чим більше ви читаєте, тим більше ви навчитеся.

The more I see him, the more I like him / Чим більше я його бачу, тим більше я його люблю [55, 39].

О.П. Разумова звертає увагу на прогресивні порівняльні конструкції. Вони вживаються щоб показати розвиток ситуації, прогресивні порівняння. Щоб зробити акцент на прикметник, порівняльні вирази можна використовувати двічі. Наприклад: *House prices are getting higher and higher* / Ціни на житло стають все вище і вище [35, 12].

У свою чергу М.В. Хлебнікова відзначає такі порівняльні конструкції [49, 28-30]:

Таблиця 1.5.2

Конструкція	Приклади вживання	
1. <i>so</i> + <i>adjective</i> + <i>that-clause</i>	<i>The demonstration was so peaceful that most of police left.</i>	Демонстрація була настільки мирна, що більшість поліцейських її залишила.
2. <i>such a</i> + <i>adjective</i> + <i>noun</i> + <i>that-clause</i>	<i>It was such a peaceful demonstration that most of the police left.</i>	Це була така мирна демонстрація, яку залишила більшість поліцейських.
3. <i>too</i> + <i>adjective</i> (+ <i>for infinitive</i>) + <i>to-infinitive</i>	<i>It was too dangerous (for us) to go out at night.</i>	Для нас було надто небезпечно виходити вночі.
4. <i>adjective</i> + <i>enough</i> (+ <i>for</i>) + <i>to-infinitive</i>	<i>It wasn't safe enough (for us) to go out at night.</i>	Це було не дуже безпечно (для нас) виходити вночі.
5. <i>like</i> + <i>noun</i> = <i>similar to</i>	<i>He looks like a criminal (but he's not).</i>	Він виглядає як злочинець (але він не є таким).
6. <i>as</i> + <i>name of job, etc</i> = <i>role, function</i>	<i>He works as a postman (That's his job)</i>	Він працює поштарем (це його робота).

На окрему увагу заслуговує вживання порівняльних слів. Вживання лексем *like* і *as* в англійській мові також є одним зі способів вираження своєї думки при порівнянні чого-небудь або кого-небудь.

Порівняльна лексема *like* вживається у наступних випадках:

1. Для вираження схожих речей, дій. Наприклад: *She draws like Van Gogh* / Вона малює, як Ван Гог [41].

2. Після дієслів *to feel* (у значенні *бути на дотик*), *to look* (у значенні – *бути схожим, виглядати, здаватися*), *to smell* (*пахнути*), *to sound* (*звучати*), *to*

taste (у значенні *бути на смак*) + іменник. Наприклад: *It smells like strawberry* / Пахне полуницею / Пахне, як полуниця [41].

3. З іменниками, займенниками або словами в *ing*-формі (герундій) для вираження схожості або контрасту. Наприклад:

There is no place like home / В гостях добре, а вдома краще / Вдома і стіни допомагають.

No one can dance like him / Ніхто не може танцювати так, як він.

There is nothing like jogging / Немає нічого краще, ніж біг підтюпцем [41].

Наразі розглянемо також окреме вживання порівняльної лексеми *as*, яка вживається у наступних випадках:

1. Для позначення професійного виду діяльності або ролі (у фільмі, спектаклі тощо). Наприклад:

Carlisle Cullen works as a doctor in hospital / Карлайл Каллен працює лікарем у лікарні.

Robert Pattinson was so-so as a vampire / Роберт Паттінсон був так собі вампіром [41].

2. У деяких сполученнях: *as usual* (як завжди), *as ... as* (такий же ... як і ...), *as much, such as* (такий як), *the same as* (такий же як). Наприклад: *He started lying as usual* / Він як завжди почав брехати [41].

3. Після дієслів *to accept* (приймати), *to be known* (бути відомим), *to class* (класифікувати), *to describe* (описувати), *to refer to* (ставитися до), *to regard* (у значенні розглядати), *to use* (використовувати). Наприклад: *Eric Clapton is known as one of the greatest rock musicians of our time* / Ерік Клептон відомий як один з кращих рок-музикантів нашого часу [41].

4. У підрядному реченні способу дії у значенні *таким способом як*. Наприклад: *Do as your doctor tells you* / Роби так, як говорить тобі твій лікар [41].

ВИСНОВКИ ДО I РОЗДІЛУ

В результаті дослідження бачимо, що в зарубіжних і вітчизняних роботах порівняння освітлюється з багатьох точок зору, що не дозволяє скласти чітке уявлення про сутність порівняння. Порівняння і порівняльні конструкції становлять об'єкт вивчення різних наук: логіки, літературознавства, риторики, лінгвістики, при цьому кожна з наук виділяє в об'єкті окремий аспект вивчення. Логіка вивчає порівняння як метод і прийом пізнання. Літературознавство і риторика досліджують виразні можливості порівняння. Лінгвістика вивчає структурно-семантичні особливості порівняльних конструкцій. Дослідивши дефініції та класифікації порівнянь і порівняльних конструкцій, можна зробити загальний висновок, що термін «порівняння/*simile*» використовується для номінації образного засобу, що вживається у тексті (зокрема, в художньому тексті) з метою показати уподібнення предметів відповідно до однієї їх ознаки або виявити важливі для суб'єкта мовлення властивості порівнюваних предметів. Незважаючи на ґрунтовне вивчення порівняння в науковій літературі, особливості даного стилістичного прийому до сих пір не повно вивчені у теорії і практиці. Це пов'язано з тим, що порівняння – це складне і багатогранне поняття, всього лише початкова стадія серед всіх засобів виразності мови, з якого утворюються інші тропи.

Проведений аналіз також дозволяє зробити висновок про те, що логічна структура процесу порівняння представлена наступними компонентами: суб'єкт (тема) – перший структурний елемент компаративної одиниці (те, що порівнюється); суб'єкт (образ) – другий елемент, або те, з чим порівнюється; ознака – загальна властивість, на підставі якої встановлюється схожість теми і образу; результат порівняння – висновок, що виводиться на основі екстралінгвістичних чинників. Всі вони знаходяться у тісному взаємозв'язку один з одним, і лише їх спільність сприяє розумінню сутності процесу порівняння.

РОЗДІЛ II

ФУНКЦІОНАЛЬНО-СТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПОРІВНЯНЬ В СИСТЕМІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

2.1 Порівняння в системі тропів сучасної англійської мови

Однією з ефективних форм моделювання людської свідомості і поведінки є художня культура у цілому. Художні твори, дозволяючи побачити те, що залишається поза увагою людини у повсякденному житті, подивитися на своє буття очима іншої людини, прийнявши або відкинувши оцінку цього буття, є своєрідним «дзеркалом» суспільного життя. Особливим пластом мови письменника є тропи. У художніх творах тропи є невід'ємними елементами мовної виразності. У свою чергу під тропами розуміються особливі мовні звороти, які надають художній мові наочності, жвавості, емоційності і краси. Вони виникають тоді, коли слова вживаються не у прямому, а у переносному сенсі. В основі тропа лежить зіставлення двох явищ, схожих між собою певними ознаками. Письменник, використовуючи ознаки одного явища, характеризує з їх допомогою інший предмет, прагнучи пояснити його і в той самий час створити про нього у читача яскраве, образне уявлення. Проте тропи служать не тільки для уточнення деталей, ознак та інших характеристик явища. Вони, як художні засоби, розкривають особливості творчого мислення письменника, який за допомогою різних тропів досягає образності картини навколишнього світу.

Різноманітні засоби порівняння вживаються письменниками з метою підвищення художньої цінності своїх творів і щоб залишити у свідомості читача яскраві враження від прочитаного. У композиції літературного твору є кілька елементів, які передбачають появу порівнянь. Найчастіше до них відносяться наступні компоненти художньої форми: портретна характеристика,

опис пейзажу, опис психологічних станів. Нерідко порівняння зустрічається у мові персонажів, доповнюючи тим самим мовний портрет героя.

Згідно семантичних особливостей порівняння всі художні порівняння можуть бути розподілені на дві групи: традиційні порівняння і нові порівняння.

Традиційні порівняння ґрунтуються на семантиці містичних і релігійних образів, образів світу природи, «інтелігентських» образах (тобто образах, зрозумілих тільки людині з високим рівнем знань), емоційно сильних образів (вони дозволяють «струснути» читача і жваво уявити те, що описує письменник), стійких об'єктів порівняння; морських, стихійних образів, а також екзотичних образів, за допомогою яких письменники мають можливість створити романтичний настрій і привернути увагу читача. Частина цих порівнянь інтернаціональна.

Далі розглянемо вживання традиційних порівнянь в сучасних англійських творах більш детально.

- *He struggled to keep up, but his legs felt like stone* [66, 43]/ Він заквапився, але його ноги ніби налилися свинцем. У даному прикладі традиційним є порівняння важкості у ногах з таким важким металом як свинець. Таке порівняння можна назвати метафоричним. Письменник вживає порівняльну одиницю *like* / ніби.

- *She was so tall and thin she had not felt the need to put heels on, so could walk easily across the lawn without sinking, as if designed for it, like a camel in the desert* [69, 84]/ Вона була така висока і струнка, що у неї не виникало необхідності надягати туфлі на підборах – їй вдавалося йти по траві легко, не потопуючи у землі, немов вона була створена для цього – як верблюд в пустелі. У зазначеному прикладі традиційне порівняння виражається за допомогою словосполучення *like a camel in the desert*. Письменник переносить відчуття легкості і комфорту героїні на порівняння з комфортним середовищем тварини, в якому вона мешкає.

- *Now suddenly we are all supposed to snap into self-discipline like lean teenage greyhounds [69, 102]/ I раптом зараз нам всім пропонується різко підтягнутися, як ніби ми худі молоді хорти.* У цьому прикладі письменник порівнює підтягнутість, спортивну форму людини з мисливською породою собак – хорт, які ведуть активний образ життя і завжди перебувають у хорошій формі. Порівняння здійснюється за допомогою лексичної одиниці *like / як*.

- *Now I feel empty and bewildered - as if a rug has been pulled from under my feet [69, 133]/ Тепер я відчуваю порожнечу і зовсім збита з пантелику – як ніби тверда земля йде у мене з-під ніг.* У цьому прикладі порівняння виражається шляхом зіставлення стану розгубленості героїні з фразеологізмом «земля йде з-під ніг». Для порівняння письменник вживає словосполучення *as if / як ніби*.

- *A surprisingly overdressed Alan was chatting away earnestly with Enid and she was looking into his soulful brown eyes as though he was a visitation from heaven [72, 77]/ Алан балакав з Енід, а вона дивилася в його добрі карі очі, як ніби перед нею був янгол.* У цьому прикладі письменник виражає почуття прихильності, доброго ставлення героїні до співрозмовника через її порівняння співрозмовника з добрим, невинним створінням – таким як янгол. Це класичне порівняння – «мати очі, або погляд як у янгола». Порівняння виражене за допомогою словосполучення *as though / як ніби*.

У свою чергу традиційне порівняння може поєднуватися або супроводжуватися іншими стилістичними прийомами або досягати різних стилістичних ефектів. Так, порівняння часто базується на перебільшенні описуваних речей. Наприклад:

- *She heaved away from the table like a pregnant elephant [72, 94]/ Вона намагалася піднятися з-за столу як вагітна слониха.* У даному прикладі бачимо порівняння з гіперболічними рисами, коли письменник перебільшує стан героїні, якій важко піднятися з-за столу, бо вона надто багато з'їла. Порівняння здійснюється за допомогою лексичної одиниці *like / як*.

- *Oh, he could do this forty times better than I* [70, 60]/ *О, він міг би це зробити в сорок разів краще, ніж я.* У цьому прикладі акцентується якість дії двох людей і за допомогою перебільшення (гіперболи) створюється образне висловлювання— порівняння, яке у свою чергу виражається словосполученням *better than* / *краще ніж*.

- *His eyes were no warmer than an iceberg* [70, 83]/ *Його очі були не тепліші за айсберг.* У цьому прикладі порівняння, будучи литотою, містить у собі заперечення, яке виражене словосполученням *no warmer than* / *не тепліші за айсберг*.

- *He liked me as much as Hiroshima liked the atomic bomb* [70, 113]/ *Він любив мене так, як Хіросіма могла б любити атомну бомбу.* У цьому прикладі порівняння містить іронію і виражається словосполученням *as much as* / *так, як*.

- *The door was flung open and there stood a little man as tiny and as fragile as a sparrow*[71, 212]/ *Двері розчинилися, і він побачив маленького, крихкого, як горобчик, чоловічка.* У цьому прикладі бачимо вживання літоти через порівняння. Письменник применшує зріст одного з героїв, порівнюючи його з маленьким горобчиком. Тут також вживається подвійна конструкція *as ... and as* / *як*.

- *My mother was thrusting a microphone under the nose of a mousy-looking woman* [71, 88]/ *Мама пхає мікрофон під ніс якийсь жінці, схожій на мишку.* У цьому прикладі також вживається літота, коли письменник порівнює жінку з мишкою, тобто на вигляд жінка вбачається маленькою, мініатюрною. Порівняння передається за допомогою словосполучення *a mousy-looking woman* / *жінка, схожа на мишку*.

Незважаючи на свою традиційність, стійкі порівняння є особливим проявом мовної системи. Їх можна назвати порівняннями-штампами, тобто

порівняннями, які активно використовуються у художній літературі. Вони виявляють тенденцію до функціонально-стилістичної універсалізації.

Незважаючи на значний потенціал традиційних порівнянь у зв'язку з їх впізнаваністю і стереотипністю, багато сучасних англомовних письменників все частіше вдаються до нових порівнянь, які носять не стереотипний, а, навпаки, індивідуально-авторський характер. Складні порівняльні паралелі дозволяють створити вражаючі візуальні образи, які моделюють картину світу письменника. Наприклад:

- *'OK now, easy, easy,' as if he were a racehorse that had been frightened by a van [69, 49]/ "Все нормально, спокійно, спокійно", так ніби він біговий кінь, якого налякала вантажівка. У цьому прикладі жінка заспокоює свого чоловіка і порівнює його переляк з характерним переляком коня, який ніяк не може заспокоїтися. Порівняння відбувається з застосуванням словосполучення *as if / так ніби*.*

- *At certain times in your life everything goes wrong and you do not know which way to turn and it is as if everywhere around you stainless steel doors are clamping shut like in Star Trek [69, 81]/ Упевні моменти життя все йде шкереберть, і ти не знаєш, куди сунутися, - як ніби скрізь навколо тебе закриваються іржаві залізні двері, як у «Стартреку». У цьому прикладі відчай і паніка героя порівнюється з подібними ситуаціями з сучасного популярного фільму «Стартрек», коли головний герой знаходиться у безвихідній пастці й йому здається, що все йде шкереберть. Порівняння здійснюється за допомогою словосполучення *is as if / як ніби* і одиниці *like / як*.*

- *She must stop beating herself over the head with Women Who Love Too Much and instead think more towards Men are from Mars, Women are from Venus, which will help her to see Richard's behaviour less as a sign that she is co-dependent and loving too much and more in the light of him being like a Martian rubber band which needs to stretch away in order to come back [69, 113]/ Вона повинна перестати бити себе по голові книгою "Жінки, які надто сильно любили", а*

замість цього більше роздумувати в напрямку трактату "усі чоловіки з Марса, всі жінки з Венери", що допоможе їй не розглядати поведінку Річарда як підтвердження власної неповноцінності і надмірної любові, а ставитися до всього так, ніби він – марсіанській стрибунець на резинці, якого треба подалі відкинути, щоб його швидко притягнуло назад. У цьому прикладі описується надмірне хвилювання жінки щодо чоловіка і пропонується прирівняння його до «марсіанського стрибунця на резинці ...», щоб відноситися до нього як до іграшки і не робити з нього значної проблеми. Порівняння виражається через одиницю *as* / як.

- *I knew he was talking about my reaction, as if I were an emotionally unbalanced ex-wife or something* [69, 214] / Я зрозуміла, що він говорить про мою реакцію, так ніби я емоційно нестійка колишня дружина або подібне. У цьому прикладі порівняння виражається двома засобами: словосполученням *as if* / так ніби і займенником *something* / подібне. У даному прикладі жінці здається, що її співрозмовник порівнює її зі стереотипом колишніх дружин – сварливих і неурівноважених. Для порівняння вживається словосполучення *as if* / так ніби.

- *Tom complained that spending the evening with the new vice-free me was like going out for dinner with a whelk, scallop or other flaccid sea-creature* [69, 266] / Том поскаржився, що вечір з новою, безгрішною мною був схожий на обід з медузою, креветкою або ще якимось млявим морським створінням. У цьому прикладі чоловік характеризує поведінку дівчини як мляву, нецікаву – тобто «ніяку» шляхом порівняння її з безхребетними морськими створіннями. Для порівняння вживається *like* / схожий.

- *'Oh, darling, you can not go around with that tatty green canvas thing. You look like some sort of Mary Poppins person who's fallen on hard times* [69, 275] / О, люба, ти не повинна ходити з цією зеленою полотняною індійською ганчіркою. Ти схожа на Мері Поппінс, яка переживає не найкращі часи. У цьому прикладі героїню порівнюють з книжковим персонажем Мері Поппінс – ідеальною у всіх відношеннях жінкою, нянею-чарівницею, яка вважалася

прикладом прекрасних манер і акуратності, а також відомою своїм «неповторним» стилем одягу, з яким і порівнюють стиль героїні, але у саркастичній манері. Порівняння здійснюються за допомогою одиниці *like / схожа*.

- *She has gone off to a Cheese and Wine party, leaving me looking like a door-to-door cosmetics saleswoman in a bright blue suit with slithery green blouse underneath and blue eyeshadow right up to my eyebrows [69, 285] / Мама пішла в гості на сир з вином, залишивши мене у такому вигляді, що я схожа на продавщицю косметики (яскраво-синій костюм зі слизькою зеленою блузкою і блакитні тіні до брів).* У даному прикладі зовнішній вигляд дівчини порівнюють з класичною консультанткою з косметичних продуктів через схожість у стилі одягу. Для порівняння також вживається лексична одиниця *like / схожа*.

- *'Oh, hello, Mark. I know of you, of course, 'gushed Perpetua as if she were Prunella Scales in Fawltly Towers and he were the Duke of Edinburgh [69, 177] / - О, здрастуйте, Марк. Я знаю про вас, звичайно, - сказала Перпетуя, як ніби вона була королевою-матір'ю, а він герцогом Единбурзьким.* У даному прикладі манера спілкування героїв порівнюється з манерою спілкування королівських осіб, але у саркастичній манері. Для порівняння письменник застосовує словосполучення *as if / як ніби*.

- *Nobody wants a girlfriend who wanders round looking like someone from Auschwitz, darling [69, 160] / Нікому не хочеться мати подругу, яка ходить так, ніби вона щойно з Освенцима, люба.* У даному прикладі письменник порівнює худорлявість однієї з героїнь з людиною з воєнного табору Освенцем, де під час війни в'язнів морили голодом. Письменник так само проводить порівняльну паралель у саркастичній манері і вживає для цього лексичну одиницю *like / ніби*.

Отже, авторські порівняння можна віднести до числа найбільш прагматичних явищ мови, оскільки властиві їм експресивно-оцінні

характеристики виявляють ставлення автора до предмета мовлення і здійснюють значний вплив на одержувача повідомлення.

З розглянутих вище прикладів, можна стверджувати, що порівняння – досить рухливий стилістичний прийом. Його рухливість проявляється у коливанні від постійного значення до значення, що виникає у певному контексті. Коливання значень одиниць у структурі порівняння відбуваються у зв'язку з численними асоціативними полями даного стилістичного засобу, а у якості джерела асоціативного поля виступає психологічна основа порівняння, тобто його усвідомлення читачем художнього твору.

2.2 Стилiстичнi функцiї порiвнянь

У мові художньої літератури порівняння набуває низки особливих функцій впливу. Ці функції виявляються, перш за все, у тому, що порівняння зазвичай осмислюються на тлі широкого контексту, часто на тлі твору як художнього цілого. У системі художнього цілого порівняння знаходить не тільки своє місце, але і підсилює вплив всього тексту на читача. Зрозуміло, що сила такого впливу залежить від того, наскільки органічно і переконливо вживається у тексті порівняння. Тут багато що залежить від смаку письменника, від ступеня володіння художньою мовою, від теоретичних переконань письменника, від епохи, в якій створюється твір. Порівняння допомагає проникнути до суті вельми складних речей, створити «рухливий» образ, який увійшов би до свідомості читачів, допоміг сформувати асоціації, що супроводжують сприйняття зображуваного предмета.

У художньому тексті порівняння можуть виконувати наступні ролі:

1. зображувати зовнішній вигляд героя або образ, характеризувати стан або явище пов'язані з ним;
2. передавати настрій, переживання героя;

3. допомагати передавати почуття, думки героя;
4. служити авторській оцінці предмета або явища.

Порівняння, перш за все, вживаються у художньому тексті для того, щоб візуально передати, описати або охарактеризувати зовнішній вигляд або внутрішню властивість предмета мовлення, його стан, поведінку тощо. Вживання порівнянь надає мові наочності.

Оцінно-характеризуюча функція порівняння пов'язана з проявом у порівнянні авторської модальності, іноді через іронію сарказм. Ця функція проявляється в експлікації власного (авторського) бачення предмета мовлення в об'єкті порівняння і вираженні емоційно-оцінного ставлення до суб'єкта з метою впливу на адресата (читацьке сприйняття) відповідно до задуму письменника. Наприклад:

- *She ran her tongue slowly, deliberately, across the top lip first and then the bottom. It was like watching a cobra devour a mouse [76, 183] / Вона повільно провела язиком спочатку по верхній губі, потім по нижній. Це було, як спостерігати за коброю, яка проковтує мишу.* У даному прикладі порівнюючи дії персонажа з тим, як кобра заковтує мишу, письменник підкреслює хижацький характер героїні, її хитрість, жорстокість, безкомпромісність, а також високе положення у суспільстві, адже кобра вважається царицею змій. У цьому прикладі автор ілюструє створення негативного образу.

- *The Vatican has gone mad. Like a lazy parent who found it easier to acquiesce to the whims of a spoiled child than to stand firm and teach values [67, 84] / Ватикан остаточно збожеволів. Схожий на ледачого батька, готового виконати будь-яку примху розпещеної дитини, але не здатного проявити твердість і долучити його до істинних цінностей.* У цьому прикладі незалежна держава Ватикан порівнюється з людиною, тобто крім порівняння вживається також уособлення. Письменник проводить між ними паралель на підставі того, що обидва готові йти на поступки, виконувати примхи та не проявляти свою силу духа, керуючись бажаннями інших.

- *Even so, as he hurried through the bank's underground corridor, he looked as if his personal tailor and hairdresser had polished him to a fine sheen [67, 212] / Розбудили, і через шість з половиною хвилин він уже крокував підземним коридором банку і виглядав при цьому так, немов особистий кравець і перукар займалися його зовнішністю не менш години. У даному прикладі письменник характеризує героя як людину, яка любить стежити за собою і виглядати як найкраще. Можна сказати, що письменник іронічно порівнює його з поважним павичем.*

- *The fur collar on her tight jacket looked as if it had been made out of the pelt of her former little fancy dog [70, 33] / Хутрянний комір на її вузькому жакеті був схожий на те, що залишилося від її колишньої собачки. У даному випадку комір жакета героїні порівнюється з хутром однієї з її маленьких собак. Таким чином, підкреслюється як неохайний зовнішній вигляд предмета одягу, так і загальний дурнувятий вигляд самої героїні, тому що маленьких собак вважають недостатньо розумними.*

- *She had put on a green sequined dress in honor of the occasion, making her look more than ever like a glittering, oversized dragonfly [74, 180] / За урочистої нагоди вона одягла зелену сукню з блискітками і стала як ніколи схожа на блискучу гігантську кульбабку. У цьому прикладі письменник іронічно характеризує вбрання жінки, як недоречний одяг без смаку порівнюючи її зовнішній вигляд з блискучою комахою. Тобто письменник хоче сказати, що жінка любить усе блискуче незалежно від ситуації і місця її перебування.*

- *Emily was like a gorgeous, delicate china doll [76, 39] / Емілі була схожа на божественну ляльку з тендітного китайського фарфору. У даному прикладі ми бачимо, що суб'єктом порівняння виступає героїня Емілі, об'єктом порівняння є порцелянова китайська лялька – *a china doll*. Письменник не наводить прямої вказівки на ознаковий компонент, за яким здійснюється порівняння, і його відсутність підштовхує читача до індивідуального*

прочитання аналізованого порівняння; більш того, завдяки визначенням *gorgeous*, *delicate* читач може намалювати портрет витонченої, тендітної героїні, яка притягує захоплені погляди оточуючих. У цьому прикладі бачимо порівняння, в якому експліцитно виражені суб'єкт і об'єкт порівняння, причому останній виступає в якості предикативного члена.

- *Suze comes rushing up, like a puppy* [71, 72] / *Сьюзі вбігла до кімнати, як щеня*. У даному прикладі письменник порівнює дівчину з цуценям, тим самим ймовірно підкреслюючи радісний стан захоплення героїні; більш того, у поєднанні з дієсловом *rush* аналізоване порівняння набуває семантики динамічного руху, активності.

Суб'єктивно-пізнавальна функція пов'язана з відображенням у порівнянні точки зору персонажа. Наприклад:

- *It's, like, a sullied Utopia with these really really really good echoes of, like, lost national identities* [70, 192] / *Це, ну, як би заплямована Утопія з такими дійсно, дійсно цікавими відгомонами, ну, як би втраченої національної індивідуальності*. Це висловлювання належить молодому юнакові двадцяти двох років. Він порівнює те, що хоче сказати, і словесну форму, до якої вдається у кінцевому підсумку. Хлопець усвідомлює, що словосполучення *sullied Utopia* та *lost national identities* чужорідні у його лексиконі. Він відчуває певний дискомфорт і за допомогою лексичної одиниці *like* хоче дистанціюватися від цих виразів. У даному прикладі *like* вживається у дискурсивному значенні «як би, так би мовити», яке виражає відношення мовця до висловлювання, тобто є суб'єктивним.

- *Grams, you're only eightyeight and you're strong as an ox* [76, 197] / *Гремс, тобі всього лише вісімдесят вісім і ти здоровий, як бик*. У цьому прикладі порівняння носить сталий характер. Крім художньої літератури висловлювання «здоровий як бик» досить широко також вживається у повсякденному спілкуванні, внаслідок чого його образність трохи згасає. З іншої сторони, іронічність контексту, в якому вживається дане порівняння

(*you're only eighty eight*), сприяє тому, що саме порівняння сприймається більш емоційно.

- *The chattering, negative thoughts in my mind scattered in the wind of this statement like birds and jackrabbits and antelopes* [70, 166] / *Вся ця балаканина та думки, що не дають спокою стрибали у голові, як згряя диких птахів, зайців і антилоп.* У даному прикладі нескінченний потік порожніх розмов, негативні безладні думки у голові героїні порівнюються з птахами, зайцями, антилопами, яких об'єднує спільна ознака: швидке і хаотичне переміщення.

- *'Hey, Johnson, what's with that hairstyle, anyway?'* shrieked Pansy Parkinson from below. *'Why would anyone want to look like they've got worms coming out of their head?'* [73, 160] / *Гей, Джонсон, що це в тебе за зачіска? – пронизливо крикнула знизу Пансі Паркінсон. – Наче з голови черв'яки лізуть! Навіщо тобі це, не розумію?* У даному прикладі жінка висміює свого чоловіка, висловлюючи свою думку з приводу його зачіски. Вона порівнює таку зачіску з купою черв'яків, тобто має на увазі, що волосся у нього стирчить дибки з усіх боків.

- *I am the planet's most affectionate life-form (something like a cross between a golden retriever and a barnacle)* [70, 21] / *Я сама найніжніша і найласкавіша форма життя на цій планеті (щось між золотим ретривером і рибою-прилипаю).* У даному прикладі письменник вживає незвичні образи золотистого ретривера і риби-прилипали, які, ймовірно, передають такі якості як доброта, дружелюбність, розум, властиві ретриверу, і невибагливість, прихильність, властиві рибі-прилипалі. Одночасно, той факт, що порівняння будується на поєднанні абсолютно різних об'єктів, таких як собака і риба, говорить про багатогранність героїні, її багатосторонні захоплення і таланти. Даний приклад є контамінацією різних стилістичних засобів виразності: крім порівняння, автор вживає метафору і *гиперболу* (*the planet's most affectionate life-form*), які у сукупності створюють образ героїні, здатної до самоіронії.

- *That instant when your fingers curl round the handles of a shiny bag. It's like going hungry for days, then cramming your mouth full of warm buttered toast. It's like waking up and realizing it's the weekend [71, 34] / Момент, коли твої пальці обхоплюють ручку блискучої сумочки, можна порівняти зі станом голодної людини, яка нарешті куштує булочку з маслом, або з тим почуттям, коли прокидаєшся і розумієш, що сьогодні вихідний.* У даному випадку захоплення героїні передається двома порівняннями, ефект яких посилюється за рахунок паралельної конструкції. У першому випадку радість від покупки нової сумочки порівнюється з тим почуттям, яке має голодна людина, відчуючи смак свіжого тосту з маслом; у другому випадку невимовний захват героїні порівнюється з ранковою ейфорією раптового усвідомлення того, що сьогодні вихідний.

- *When he saw you were not with me, he was like a dog with a bone till he got the truth out of me. Sorry.[72, 50] / Побачивши, що тебе немає зі мною, він став схожий на пса, у якого відняли кістку. Лія, він витрусив з мене всю правду. Мені дуже шкода.* У цьому прикладі герой порівнює стан свого опонента зі злою собакою, проводячи паралель між тим, що обидва схильні до агресії та насильства, якщо в них намагатися забрати те, що вони здобули і звісно не хочуть віддавати.

- *I have really bad hair that is not curly or straight; so I have to wear it really short or I look like a Yield sign [68, 74] / У мене дуже неслухняне волосся: не хвилясте і не пряме; тому доводиться носити коротку зачіску, інакше виглядаю як знак «Поступися дорогою».* Порівняння волосся з дорожнім знаком трикутної форми «Поступися дорогою» створює гумористичний ефект. У читача виникає образ дівчини з неслухняною копицею волосся, яка шокує оточуючих своїм зовнішнім виглядом.

- *I could feel myself falling through layer after layer of illusion, like an action-comedy hero crashing through a dozen canvas awnings during his fall from a building [70, 221] / Я відчувала, як розриваються мої ілюзії, подібно десятку*

брзентових полотен при падінні актера-комедіанта. У даному випадку суб'єктом порівняння є ситуація, коли героїня позбавляється своїх ілюзій і марень, а об'єктом – ситуація, коли актор комедії падає з даху, проломивши безліч козирків. Таким чином, письменник підкреслює, з однієї сторони, хворобливість ситуації для героїні, її негативне сприйняття реальності, але, з іншої сторони, відчувається певна комічність всього, що відбувається (актор комедії завжди викликає сміх, його синці та садна не сприймаються як реальні травми): героїня розуміє необхідність поглянути в обличчя реальності, однак прийняти цю сувору реальність поки не готова.

Функція конкретизації пов'язана з описом за допомогою порівнянь психологічних і емоційних станів, рухів, жестів (радість, смуток, задоволення, тривога, роздратування тощо), оцінки з точки зору почуттів (любов, ненависть, повага тощо). Наприклад:

- *Inside I feel as light as a bubble* [71, 276] / *Але всередині у мене була дивовижна легкість, яку можна порівняти з мильною бульбашкою.* Зазначене порівняння, що включає експліцитну ознаку *light*, підкреслює стан героїні – вона відчуває себе такою ж легкою, безтурботною і невагомою, як мильна бульбашка; вона знайшла в собі сили поглянути на життя по-новому, скинути тягар безглуздих переживань. У цьому прикладі порівняння представлено структурою, вираженою поєднанням прикметника і субстантивної групи.

- *I'm kind of an icicle* [72, 83] / *Я відчуваю себе бурулькою.* В аналізованому прикладі в позиції об'єкта порівняння виступає образ бурульки, який характеризується високим ступенем невизначеності ознаки: бурулька може асоціюватися у свідомості читача як з веселою весняною краплею, так і з холодністю людських відносин, відчуженістю. У даному випадку для інтерпретації порівняння необхідно брати до уваги більш широке контекстуальне оточення: героїня поклала на ділову зустріч великі надії, які розтанули, як бурулька на весняному сонці. У цьому прикладі ми спостерігаємо передачу негативних емоцій героїні.

- *Your emotions are like the slaves to your thoughts, and you are like the slave to your emotions* [70, 227] / *Твої емоції – раби твоїх думок, а ти раба своїх емоцій*. Порівняння, емоційний ефект якого підсилюється завдяки паралельній конструкції і повтору, наголошує на тому, що героїня не в силах приховувати свої емоції; всі її думки, переживання написані на обличчі; для оточуючих вона як відкрита книга, що робить її беззахисною і вразливою.

- *I would actually feel the sorrow (as if it were a living thing) enter my heart (as if it were an actual room)* [69, 214] / *Я відчуваю, як смуток (наче жива істота) входить у моє серце (як у своє житло)*. Аналізований приклад цікавий тим, що образність створюється внаслідок взаємодії таких тропів як метафора (*the sorrow enter my heart*), з однієї сторони і порівнянь (*as if it were a living thing, as if it were an actual room*) з іншої сторони. У результаті письменник підкреслює, наскільки глибоко героїня переживає ситуацію, що склалася; невтішна печаль, як фізичний біль, обпікає її душу.

Описово-образотворча функція пов'язана зі створенням за допомогою порівнянь пейзажних замальовок і інших описів. Наприклад:

- *The passage twisted and turned, more like the burrow of a giant rabbit than anything else*[74, 75] / *Тунель вигинався і викручувався, схожий на нору гігантського кролика*. У аналізованому прикладі письменник порівнює тунель з норою кролика на підставі схожості за формою і довжиною.

- *There were rockets like a flight of scintillating birds singing with sweet voices* [75, 135] / *Деякі ракети були схожі на блискучих літаючих птахів, які співають солодкими голосами*. З контексту бачимо, що ракети порівнюються з птахами на підставі зовнішньої схожості, а також звуків, що вони видають під час польоту.

- *He used often to say there was only one Road; that it was like a great river: its springs were at every doorstep, and every path was its tributary* [75, 214] / *Він часто говорив, що існує лише одна дорога, що вона схожа на велику річку, її*

джерела починаються біля кожних дверей, а кожна стежинка – її приток. У цьому прикладі дорога порівнюється з річкою, бо вона так само дуже довга – ніби безмежна і має значну кількість інших доріг, які перетинаються з нею як з річкою перетинаються її притоки.

- *Frodo felt a sudden chill running through him and clutching at his heart; there was a deadly cold, like the memory of an old wound, in his shoulder [75, 310] / Фродо відчув, його тілом пробіг холод і проник до самого серця ... Смертоносний холод, схожий на пам'ять про стару рану у плече.* У цьому прикладі письменник вкладає у лексему «холод» такі значення як «біль» і «втрата». Він порівнює холод з негативними почуттями, який він викликає у головного героя.

Представлені вище чотири основні функції порівняння у художньому тексті, які притаманні порівнянню апріорі, визначені образотворчим характером зазначеної стилістичної фігури. Ці функції порівняння буде виконувати завжди, незалежно від художніх завдань конкретного твору та індивідуальної манери письменника. Такі функції можна умовно позначити як постійні. Однак ідіостиль кожного письменника знаходить відображення не тільки в унікальних образах його порівнянь, але й у їх побудові, обсязі, функціонуванні. Тому порівняння можуть стати одним із характерних, відомих прийомів автора, маніфестантів його ідіостилю. Крім того, кожен текст має певні завдання, яким повинні відповідати порівняння, що відбивається у їх функціонуванні.

Огляд функціонування порівнянь в художніх творах виявив, що порівняння є не тільки виразна стилістична фігура, але й художній прийом, здатний адекватно відобразити різні авторські установки і завдання. Це стає можливим завдяки функціональному потенціалу порівняння. Порівняння є не окремим орнаментальним компонентом, але важливим елементом в образній системі твору, реалізує не власне зображальність, але поліфункціональність у тексті, що відповідає його завданням і працює на цілісність художнього образу.

Порівняння у мові персонажів можуть давати образну характеристику різним діям і вчинкам людей, визначати психологічний і фізичний стан людини, її світогляд, обставини, положення і ситуації, в яких опинився герой твору.

2.3 Функційно-жанрова специфіка порівнянь в англійській мові

Залежно від жанру твору, в якому функціонують порівняння, вони можуть виконувати у текстах різні завдання. Крім художнього стилю, розглянутого у попередніх підрозділах, порівняння можуть також активно функціонувати у науковій, публіцистичній і рекламній літературі.

Наукова література орієнтована на використання спеціального наукового стилю мовлення. Сюди входять науково-технічні, науково-гуманітарні, природничо-наукові, науково-популярні та навчальні тексти. Оскільки наука виконує функцію вироблення і теоретичної систематизації об'єктивних знань про дійсність, для наукового стилю мовлення головним є логічне, точне, однозначне вираження думки.

Наукові тексти розраховані на логічне, проте не на емоційно-чуттєве сприйняття, тому емоційність у науковій мові не проявляється відкрито, науковий стиль тяжіє до мовних засобів, позбавлених емоційного навантаження і експресивних кольорів. Емоційність можлива лише як додатковий засіб.

У наукових текстах порівняння і аналогічні засоби відіграють важливу роль, вони можуть вживатися двома способами:

1. Вживання порівняння в якості пояснювального елемента з метою уточнити і пояснити певне явище, засіб тощо. Наприклад:

- *Like the methods for determining critical loads and levels, the mapping procedures are continuously reviewed and updated [85] / Як і методи визначення критичних навантажень і рівнів, процедури складання карт постійно переглядаються і оновлюються.* У даному прикладі порівнюються два методи і

пояснюється основна різниця між ними. Конструкція порівняння формується за допомогою лексичної одиниці *like / як*.

- *The capacity of research vessels to reach increasingly deeper ecosystems and resist extreme conditions of temperature and pressure is constantly being improved, as are methods of conservation and analysis [85] / Здатність дослідних суден вивчати екосистеми на все більшій глибині, незважаючи на екстремальні умови у плані температури і тиску, постійно поліпшується, так само як і методи консервації та аналізу.* У даному прикладі проводиться порівняльна паралель між здатністю дослідних суден удосконалюватися і виконувати все більше технічних операцій з існуючими методами консервації та аналізу. Для порівняння вживається лексична одиниця *as / так само*.

- *This process is similar from the point of view of emission generation to the combustion of coal in power plants [85] / З точки зору утворення викидів цей процес схожий на спалювання вугілля на електростанціях.* У цьому прикладі пояснення певного процесу відбувається за допомогою вживання порівняльного прикметника *similar / схожий*.

- *However, unlike mercury, cadmium does not biomagnify in freshwater ecosystems [85] / Однак на відміну від ртуті кадмій не має властивість біомагніфікації в прісноводних екосистемах.* У даному прикладі порівнюються два хімічні елементи кадмій і ртуть. Для порівняння вживається негативний порівняльний прикметник *unlike / на відміну від*, який пояснює несхожість зазначених металів.

2. Вживання порівняння в якості засобу для розвитку утворення нових теоретичних концепцій:

- *Like genes, memes are replicators [85] / Подібно генам мему є реплікаторами.* У даному прикладі порівнюється вже відома наукова концепція генів з новим явищем – мемами. Паралель проводиться за допомогою лексичної одиниці *like / як*.

- *Though chemically different from benzodiazepines, zolpidem produces benzodiazepine-like effects* [85] / Хоча за хімічною будовою золпидем відрізняється від бензодіазепінів, він володіє їх властивостями. У даному прикладі за допомогою вже відомої науці речовини – бензодіазепени, пояснюється їх схожість з новою речовиною – золпидемом. У цьому контексті одиниця *like* приєднується до іменника, утворюючи таким чином за допомогою словоскладання складену одиницю *benzodiazepine-like*, яка несе в собі конотацію порівняння. Також у якості порівняння вживається прикметник *different* / відрізняється, який вживається для підкреслення несхожості між двома зазначеними речовинами.

- *Console version of xMarkup for POSIX / UNIX-like systems released* [85] / Створена версія утиліти для POSIX / UNIX-подібних операційних систем. У даному прикладі одиниця *like* так само приєднується до іменників, утворюючи таким чином за допомогою словоскладання складену одиницю *POSIX / UNIX-like* / *POSIX / UNIX-подібних*, яка передає подібність порівнюваних комп'ютерних операційних систем.

- *The ICD Beta version is presented in a structured wiki-like platform format, which is moderated* [85] / Бета-версія ICD представлена на структурованій вікі-подібній платформі, при цьому внесення змін контролюється модератором. У даному прикладі також застосовується словоскладання для утворення порівняльного прикметника *wiki-like* / *вікі-подібній*.

У свою чергу у науково-популярному жанрі порівняння служать для встановлення прямого зв'язку з загальними знаннями читача, щоб зробити текст доступніше. Наприклад:

- *A ghostly creature resembling across between a megaphone and Thing, the Adams Family pet hand, floats on the screen* [84] / Примарне створіння, яке нагадує гучномовець і персонажа в формі кисті руки з серіалу «Сімейка Адамсів», плаває на екрані. У цьому прикладі ми бачимо опис таємничого

молюска, що спостерігається дослідниками на глибині океану. Для того, щоб читачі приблизно уявили собі це створіння, автор порівнює його з відомим кіно-персонажем. В якості порівняльної одиниці автор використовує дієприкметник *resembling* / *яке нагадує*.

- *And we could see something that looked like tornados* [84] / *Ми могли бачити щось, що нагадує торнадо*. У даному прикладі автор статті використовує порівняння, для того щоб читач відчув ту небезпеку від явища, з яким зіштовхнулися дослідники, порівнюючи його зі смертельним торнадо. Для порівняння вживається одиниця *like* / *що нагадує*.

- *The sprayers are satiated so that water jets would cut off the scale like knives* [84] / *Форсунки розташовані таким чином, що струмені води немов ножі, повністю знімають окалину*. У цьому прикладі спостерігається експресивна функція, оскільки автор порівнює струмені води з ножами, тим самим надаючи висловлюванню певної експресії. Для порівняння вживається одиниця *like* / *немов*.

- *And when a ripple touches a soft surface, like bodies in a crowd or a wooden building, it's absorbed, as water is absorbed by a cloth* [84] / *Коли звук досягає чогось м'якого, наприклад, тіла або дерев'яної споруди, він поглинається, немов вода тканиною*. У цьому прикладі також порівняння грає експресивну роль, оскільки автор порівнює поглинання звука з поглинанням води тканиною. Для порівняння вживається одиниця *like* / *немов*.

У журналістиці порівняння вживаються для риторичної орнаментативності, але у більшості випадків вони описують поведінку або особисті переживання автора статті. Наприклад:

- *It was like belonging to a very exclusive, exciting club* [81] / *Це схоже на те, як якщо б ти належав до дуже ексклюзивного і цікавого клубу*. У даному прикладі журналіст описує свої відчуття від перебування у місцевому клубі, який виправдав всі його очікування більш ніж він очікував. І свої позитивні порівняння він висловлює за допомогою лексичної одиниці *like* / *схоже*.

- *This rocket we are travelling on – because this planet is like a rocket ship – we are destroying it [81] / Цей космічний корабель, на якому ми летимо, - бо наша планета подібна космічному кораблю, - ми знищуємо його.* У даному прикладі згідно з контекстом статті журналіст висловлює своє переживання щодо забруднення навколишнього середовища і порівнює планету з великим космічним кораблем, який засмічують. Для порівняння автор вживає лексичну одиницю *like / подібна*.

- *Separatism, especially in its aggressive, extremist form, is one of the most dangerous of these challenges, and it is spreading like a cancer all over the planet [80] / Сепаратизм, особливо сепаратизм в його агресивній, екстремістській формі, являє собою одну з найбільш небезпечних проблем, і поширюється по всій планеті подібно раку.* У даному прикладі журналіст висловлює своє ставлення до прояву сепаратизму і вважає його однією з найбільших проблем суспільства. Для порівняння автор статті вживає найвищу ступінь порівняння прикметника *one of the most dangerous / одну з найбільш небезпечних* і одиницю *like / подібно*.

Далі розглянемо вживання порівняння у рекламних текстах. Автори рекламних текстів часто вживають порівняння для того, щоб описати предмет у більш привабливому вигляді, ніж він є насправді, з метою викликати більший інтерес у читача. Наприклад:

- *The shallow water is as clear as a paper weight embedded with shells and pebbles [88] / Вода на мілководді прозора, як прес-пап'є з вкрапленням з черепашок і гальки.* У даному прикладі в описі тропічного пляжу автор використовує подвійне порівняння *as ... as / як*.

- *It's a beautiful city like something out of a fairy tale [89] / Прекрасне місто, наче з казки.* У даному прикладі задля залучення людей у туристичне місто, автор рекламного повідомлення порівнює місто з казкою за допомогою вживання одиниці *like / наче*.

- *Moving inside this city is like being inside a living thing* [89] / *Переміщаючись усередині міста, відчуття ніби знаходишся всередині живої істоти.* У цьому прикладі автор рекламує туристичну привабливість міста також за допомогою одиниці *like / ніби*.

У свою чергу в рекламних текстах категорія порівняння набуває здатності моделювати аксеологічний рівень рекламного повідомлення (висловлювати нормативність / перевищення норми / невідповідність нормі якості об'єкта) і прагматично-комунікативний рівень (активізувати комунікативного партнера).

У рекламних текстах можна побачити гіперболічне твердження. Наприклад:

- *Colour like no other. BRAVIA New LCD Television* [87] / *Колір як жодний інший. Нові LCDтелевізори BRAVIA.* У цьому прикладі в рекламі нових ЖК-телевізорів *BRAVIA* за допомогою порівняння заперечується схожість між зазначеним товаром і якимось іншим телевізором за допомогою порівняльного словосполучення *like no other / як жодний інший*.

Слід зазначити, що сучасна англомова реклама рясніє такими порівняльними словами як *bigger, more, the one, better, new* тощо. Ці слова є сигналами того, що рекламована марка в явному або неявному вигляді подається у порівнянні з іншими марками тієї ж товарної категорії. Однак повноцінні порівняння (коли ясно, який об'єкт з якими іншими порівнюється і які параметри приймаються до уваги) зустрічаються у рекламі рідко. Як правило, лише створюється ілюзія справжнього порівняння, а це значить, що порівняння є некоректним у строгому логічному сенсі. Подібні некоректні порівняння є поверхневими проявами такого глибинного явища як маніпуляція із класом порівняння і параметрами порівняння. Відсутність реальних відмітних характеристик товарів, що вигідно вирізняють їх серед товарів-конкурентів, змушує рекламистів шукати особливі риторичні прийоми. Ці прийоми дозволяють актуалізувати у свідомості адресата такий клас порівняння і такі параметри порівняння, на тлі яких рекламована марка виглядає найбільш

виграшно. Так створюється штучний клас порівняння. Конкуруючі марки, що складають природний клас порівняння, при цьому просто ігноруються. Реклама, що створює штучний клас порівняння, актуалізує у свідомості потенційного покупця тільки порівнювані об'єкти і тимчасово «стирає» з пам'яті марки, що є справжніми конкурентами рекламованого товару. У цьому сила таких прийомів. Протистояти такого роду впливу споживач може, усвідомивши, у чому полягає маніпулятивний прийом, що застосовує рекламіст. Іноді рекламні повідомлення конкурентів, синхронно використовують аналогічні прийоми, і тим самим взаємно послаблюють один одного. У низці випадків певний прийом стає настільки популярним в рекламі, що поступово девальвується і переходить до розряду рекламних кліше. Наприклад:

- *It's toasted!* [77] / *Його підрум'янюють!* У цьому прикладі мається на увазі тютюн, який підсушують при виготовленні цигарок «*Lucky Strike*». Проте, це стандартна процедура при виготовленні будь-яких сигарет. Особливість цієї рекламної фрази полягає не в інформації, що повідомляється, а в способі її надання. Використання нестандартного ігрового прийому, створює парадокс, спосіб номінації стандартних процесів і інформація подана контрастивно. Такий прийом еквівалентний використанню порівняльної конструкції «тільки у нас».

У рекламному тексті порівняння можуть також передаватися імпліцитно. Наприклад:

- *Think new shapes. Look at time as you've never seen it before* [77] / *Мисліть новими формами. Погляньте на час так, як якщо б ви його до цього ніколи не бачили.* У цьому прикладі домінуючий сенс всього висловлювання формується на імпліцитному рівні: нова форма мислення – новий годинник – нова, інша (краща) якість життя. Імпліцитне порівняння служить важливим мовностилістичним засобом, формуючи в рекламному повідомленні другорядні смисли, тобто підтекст. Під імпліцитним способом порівняння розуміється

приховане порівняння, яке виражається без участі індикаторів порівняння – як лексичних, так і граматичних. Імплікація в структурі рекламного тексту дозволяє економити сегментні засоби, збільшує ємність тексту, служить цілям компресії думки. Переплетення експліцитної і імпліцитної інформації, вживання слів з оцінною семантикою збільшують ефект впливу рекламного тексту на потенційного споживача, набуваючи яскраво вираженої прагматичної інтенціональності, посилює смислову домінанту всього тексту.

- *L'Oreal's first never fail makeup*[77] / *Перший стійкий макіяж від L'Oreal*. У цьому прикладі одиниця *first* не має чіткого обґрунтування: перший у серії *L'Oreal* з такими якостями або перший на тлі інших тональних кремів, перший за результатами продажів або перший за якістю – не експлікується. Це інформаційно «пусте» порівняння, порівнянь ні з чим. Незважаючи на неінформативність, таке порівняння може вживатися в якості як сильного риторичного прийому, що виражає твердження переваги.

- *Allure Sensuelle. The new fragrance for women. Chanel* [79] / *Allure Sensuelle. Новий аромат для жінок від Chanel*. У цьому прикладі зазначений аромат від Шанель є єдиним у цій серії і розглядається новим по відношенню не до всіх парфюмів, а саме до цієї косметичної фірми і лінії. Це також інформаційно порожнє твердження переваги, але роль смислової домінанти тут також значна.

- *The only trash bag with stretchable strength. Glad ForceFlex* [77] / - *Єдиний мішок для сміття, міцність якого дивує. Glad ForceFlex*. У цьому прикладі ми бачимо один з поширених рекламних прийомів, що дозволяють сформулювати твердження переваги про товар / послугу за допомогою порівняння з іншими товарами – єдиний серед інших мішків для сміття – менш міцних. Характерною рисою при цьому є вживання одиниці *only* / *єдиний*, що має на увазі порівняння рекламованого товару з якимись іншими товарами, але у явному вигляді в рекламі не вказується, з якими саме. Ця реклама містить порівняльну конструкцію, в якій опущений другий член порівняння.

- *New Oral-B Pulsar. The first toothbrush with a pulse. The world has a new definition of clean. Oral-B Pulsar is a totally new kind of manual brush [83] / Нова зубна щітка Oral-B Pulsar. Перша зубна щітка з вібрацією. У світі з'явилось нове визначення чистоти. Oral-B Pulsar – це кардинально нова модель зубної щітки.* У цьому прикладі суть прийому створення розширеного класу порівняння полягає у прагненні показати переваги товару на тлі інших товарів, які у значній мірі поступаються йому за своїми характеристиками. У цьому випадку порівняння відбувається не з аналогами, а з товарами попереднього покоління.

- *Baked collection Eye shadows, Baked Blush and Baked Bronzer. Beauty is served. Fine powders are baked on Italian terracotta tiles so you can apply "wet" for a dramatic effect or "dry" for a sheer, natural look [78] / З пилу, з жару – колекція тіней для очей, новий рожевий і бронзовий відтінки. Помітна краса. Ніжні тіні «спечені» на основі італійських теракотових кахлів. Накладаючи їх вологим аплікатором ви створюєте драматичний ефект, наносячи сухим аплікатором, ви створюєте більш рівний, природний колір обличчя.* У даному прикладі марка порівнюється з товарами зовсім іншої товарної категорії. Подібне порівняння дозволяє більш ефектно, на контрасті піднести рекламований товар. У цьому прикладі безпосередньо спостерігається реалізація сенсоутворюючої функції рекламного повідомлення, так як нові смисли формуються не в прямій комунікації, а на рівні метакомунікації, коли комунікатор (автор) вживає цей прийом навмисно, для досягнення своїх цілей, а адресат повідомлення як і раніше сприймає комунікацію як звичайну і не підозрює про нав'язування смислів іншого роду. Відбувається зміщення акценту з косметики на кулінарію, щоб показати свіжість ідеї нової колекції, що називається «з пилу, з жару». Прагматичний потенціал подібної смислової домінанти значний.

Отже в результаті дослідження бачимо, що в рекламних повідомленнях порівняння формує особливу філософію життя, демонструючи неповторність за

рахунок придбання особливого, єдиного у своєму роді товару, за рахунок використання унікальної послуги, за рахунок залучення до нестандартного. Таким чином, необхідність формування у рекламному тексті не нейтральні позиції аудиторії, зумовлюють таку репрезентацію дійсності, в якій порівняння займає центральне, домінантне місце. Також вживання порівняння у рекламному тексті передбачає відповідність кваліфікації рекламного об'єкта умовам конкретної ситуації, в ній позитивні властивості цього об'єкта будуть виступати найбільш привабливими щодо певної системи цінностей представників соціуму. У свою чергу критерієм, смисловою домінантою, що лежить в основі вибору оптимального варіанта побудови висловлювання з порівнянням, вираженим імпліцитно, є орієнтація на еталон престижності і шкалу цінностей, прийняту у суспільстві.

Далі розглянемо вживання порівнянь у розмовній мові. Численні порівняння стають більш поширеними у повсякденному житті і поступово перетворюються в ідіоматичні вирази. Наприклад:

- *As bright as a button* [82] / Яскравий як канцелярська кнопка.
- *As cool as a cucumber* [82] / Холодний як огірок.

Іноді порівняння приховує істинний сенс фрази. Так, прикметник *bright* у першому прикладі вживається метафорично, позначаючи або «чистенький; ошатний; з голочки» або «розумний», «з високою розумовою здатністю», «що має неординарний склад розуму».

Прикметник *cool* у другому прикладі також вживається образно: він не має нічого спільного з температурою, тільки з темпераментом людини (*cool* = *холоднокровний*).

Серед готових ідіоматичних порівнянь також багато таких порівнянь, що містять пряме уподібнення:

- *To smoke like a chimney* [82] / Палить як димар.
- *As fat as a pig* [82] / Товстий як свиня.

Будь-яке порівняння – як образне, так і предметно-логічне – використовує два імені двох окремих предметів. Крім цього, слід відзначити, що порівняння містить, принаймні, один або більше компонентів – слово або групи слів, що сигналізують про зіставлення. Такі сигнали висловлюються сполучниками *like i as (as if, as though), than* в англійській мові і *як, немов, ніби, начебто, подібно, якби, наче, схожий, такий самий, подібний* - в англійській. Також можуть вживатися дієслова, такі як *to resemble, to remind one of*, або дієслівні фрази *to bear of resemblance to, to have a look of*, - в англійській мові *іпоходити, уподібнюватися, бути схожим, нагадувати* –тощо в українській мові. Отже, загальна формула побудови порівняння включає в себе символи названого об'єкта, ім'я об'єкта, яке вживається, а також елемент, що виражає порівнювану схожість їх обох: одиниці *like, as* і їх еквіваленти.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ II

У результаті дослідження бачимо, що порівняння є важливим зображально-виразним засобом художньої мови. Письменники вживають його тоді, коли виокремлення істотних ознак у зображуваному може бути особливо виразно здійснено за допомогою зіставлення його з чимось знайомим або схожим. Таким чином, порівняння у тексті художньої літератури виконують різні стилістичні функції, основними з яких є: оцінно-характеризуюча, суб'єктивно-пізнавальна, конкретизуюча і описово-образотворча функції. Ці функції порівняння пов'язані зі стилістичною інформацією, переданою через стилістичний прийом порівняння. Але все ж головною функцією порівнянь залишається функція створення образності, яка складається в уподібненні теми порівняння і способу порівняння на основі нетотожні категоріальних сем. Порівняння також може вживатися у текстах не тільки як самостійний стилістичний прийом, але й у поєднанні з іншими стилістичними прийомами,

утворюючи компаративні комплекси, тим самим забезпечуючи образи ще більшою стилістичною виразністю.

Порівняння як засоби мовної виразності можуть вживатися не тільки у художніх текстах, але і в наукових, публіцистичних, зокрема журналістських і рекламних текстах. Будучи первинною формою вираження відносин між предметами, явищами, якостями і діями тих відносин, які засновані на їх подібності і відмінності, порівняння у наукових, журналістських і рекламних текстах дає базу для інших, більш складних розумових операцій, таких як синтез, аналіз, узагальнення; порівняння в таких текстах являє собою один з дієвих способів сприйняття дійсності і оцінки її ознак, які реалізуються у різних типах текстів.

ВИСНОВКИ

В результаті дослідження було визначено, що порівняння є універсальним поняттям різних наук: логіки, психології, філософії, лінгвістики. Кожна наука, вивчаючи явище порівняння, акцентує увагу на той специфіці порівнянь, що є більш значущими саме для неї, що доводить багатоаспектність досліджуваного явища.

У лінгвістиці порівняння – це мовна одиниця, яка зіставляє два предмета, які передбачають наявність загальної ознаки, з метою з'ясування їх подібності або відмінності і яка також встановлює зміну інтенсивності ознаки предмета і ступеня цієї зміни, що виражається засобами різних рівнів мови (словотворчими, лексичними, морфологічними, синтаксичними тощо).

Порівняння відіграє також роль тропа, в якому одне явище або поняття прояснюється шляхом зіставлення його з іншим явищем. При перенесенні значення з одного явища на інше, самі ці явища не утворюють нові поняття, а зберігаються як самостійні. Найбільш значущим виявляється художня сторона поняття порівняння і його значимість для утворення нових смислів мовних одиниць. Важливим також є вказівка на здатність елементів порівняльної конструкції «прояснювати» значення один одного, актуалізувати певний аспект своєї семантики саме у ситуації зіставлення. У сучасній художній англійській літературі порівняння – це творча сила, що збагачує мову новими словами і конструкціями, яскравий, дуже продуктивний художній прийом створення образу і художньої виразності.

У свою чергу з точки зору функційно-жанрової специфіки порівняння здатно виконувати різні комунікативні функції, наприклад, залучення уваги, здійснення впливу на учасників комунікації. Порівняння концентрує увагу комунікантів на певних об'єктах, їх значущих властивостях та особливостей, що допомагає поглянути на предмети під потрібним автору повідомлення

кутом зору, що знаходить підтвердження у широкому вживанні порівнянь, у рекламі, публіцистичних текстах ЗМІ, науково-популярній літературі, звичайній розмовній мові тощо. Крім того, порівняння – це також засіб оцінки, що сприяє вираженню мовцем свого ставлення до інформації, що передається.

Проблема класифікації мовних засобів, що виражають порівняння, розглядалася багатьма дослідниками з різних позицій. Проте, серед дослідників не існує єдиної точки зору з приводу найменування елементів структури порівняння, але всі вони сходяться на думці, що логічна форма порівняння є спільною для всіх його видів, незалежно від їх структурних особливостей, це певна спільність, що зберігається постійно у будь-якому порівнянні.

У загальній схемі структурного аналізу порівняння можна виділити наступні елементи:

1. об'єкт, який порівнюють (суб'єкт),
2. об'єкт, з яким порівнюють перший об'єкт,
3. властивість, за якою порівнюють об'єкти. Така ознака-підстава є ключовим елементом порівняння.

Кваліфікація порівняльних зворотів – найбільш продуктивних і регулярних лексичних, граматичних, стилістичних, синтаксичних засобів вираження порівняння досі є однією з найбільш суперечливих лінгвістичних проблем. В результаті аналізу можна зробити висновок, що порівняльні звороти входять до поліпредикативних структур, які знаходяться на межі складного і простого речень.

Здатність порівнювати не тільки органічно входить у процес людського пізнання, але є також одним з важливих засобів формування мови, в якому воно присутнє насамперед у вигляді граматичної категорії ступенів порівняння, що має міцну денотативну основу у семантиці прикметників і прислівників, оскільки якісні властивості, які вони позначають, можуть мати змінну кількісну характеристику. В англійській мові ця граматична категорія, представлена

набором взаємно протиставлених словоформ, об'єднаних загальним значенням компаративності.

У свою чергу дослідження порівняльних речень є одним з найскладніших питань з точки зору їх передачі українською мовою. У зв'язку з цим проблема диференціації різних типів порівняльних речень і способів їх передачі українською мовою залишається актуальною для дослідження. Особливості морфологічного оформлення порівняльних засобів, а також інші їх модифікації визначаються типологічними особливостями англійської і української мови. Очевидно, що традиційні погляди не охоплюють всієї повноти порівняння в англійській і українській мові як проблеми дослідження. Тому необхідно звертати увагу не тільки на формально-граматичні ознаки, структурні характеристики та семантичні особливості, але й враховувати частотність вживання порівняльних конструкцій у лінгвістичному корпусі.

У результаті дослідження різних типів засобів порівняння в сучасних текстах різнопланового характеру, можна зробити висновок, що англомовні порівняльні конструкції можуть вживатися в англійській мові у різних типах, мати різноманітні стилістичні функції і власну функційно-жанрову специфіку в залежності від типу текста. У свою чергу у відсотковому співвідношенні вживання порівнянь розподілилося наступним чином.

Порівняння в системі тропів сучасної англійської мови у сучасній англомовній художній літературі:

Традиційні порівняння – 55% випадків.

Індивідуально-авторські порівняння – 45% випадків.

Стилістичні функції порівнянь у сучасній англомовній художній літературі:

Суб'єктивно-пізнавальна функція – 40% випадків.

Оцінно-характеризуюча функція – 40% випадків.

Функція конкретизації – 15% випадків.

Описово-образотворча функція – 15% випадків.

Функційно-жанрова специфіка порівнянь в англійській мові:

Рекламні порівняння – 35% випадків.

Наукові порівняння – 25% випадків.

Науково-популярні порівняння – 15% випадків.

Розмовні порівняння – 15% випадків.

Публіцистичні порівняння (ЗМІ) – 10% випадків.

Перспективою подальших досліджень може бути розширення спектру обговорюваних у дипломній роботі питань, виявлення нових методів аналізу порівняльних конструкцій, знаходження нових методів їх дослідження, що призведе до досконалого розуміння природи даного явища.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Алексеев А.Я. Сопоставительная стилистика : учеб. пособие / Говыш. учеб. заведение "Нац. горн. ун-т". - Днепропетровск: НГУ, 2012. - 470 с.
2. Анохина Ю.М. Способы выражения сравнений в языках с разной грамматической структурой: на материале русского и французского языков : автореф. канд. ... филол. наук / Ю.М. Анохина. – Омск, 2008. – 20 с.
3. Банина Н.В. Основы теории и практики стилистики английского языка : учебник / Н.В. Банина, М.В. Мельничук, В.М. Осипова. – М.: Финансовый университет, 2017. – 136 с.
4. Баранник Н.О. Сутність та структурні особливості компаративних фразеологізмів сучасної української мови / Н.О. Баранник / Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Філологія». – 2014. – Вип. 10. – 8–11 с.
5. Ваганов А.В. Сравнения в художественных произведениях М.А. Шолохова : дис... канд. филол. наук / А.В. Ваганов. – Ростов н/Д, 1992. – 149 с.
6. Васильев А.А. Английский язык / А.А. Васильев [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.alleng.ru/mybook/3gram/3adjec3.htm>
7. Васильев Ю.И. Способы выражения сравнения в якутском языке : автореф. дисс... канд. филол. наук / Ю.И. Васильев. – Алма-Ата, 1981. – 24 с.
8. Веселовский А.Н. Историческая поэтика / А.Н. Веселовский. – М.: Высшая школа, 1989. – 405 с.
9. Вомперский В.В. К характеристике стиля М.Ю. Лермонтова : стилистические функции сравнения / В.В. Вомперский // Русский язык в школе. – 1984. – №5. – 25-32 с.
10. Гайворонская Д. Особенности перевода устойчивых сравнений / Д. Гайворонская // Сборник работ 69-й научной конференции студентов и аспирантов Белорусского государственного университета, 14–17 мая 2012 г., Минск : в 3 ч. – Минск, 2013. – Ч. 2. – 12-16 с.

11. Гальперин И.Р. Очерки по стилистике английского языка. – М.: Изд-во лит-ры на иностр. языках, 1988. – 462 с.
12. Гамезо М.В. Атлас по психологии: Информ.-метод. Пособие к курсу «Психология человека» / М.В. Гамезо, И.А. Домашенко. – М.: Педагогическое общество России, 1999. – 276 с.
13. Гаспарян К. Сравнение как «изъяснение» в научной речи и как средство лингво-поэтического творчества в художественной литературе : автореф. ди ... д-ра филол. наук / К. Гаспарян. – М.: МШУ, 1999. – 42 с.
14. Гуляева Л.Н. К вопросу о параллелизме в сравнительной конструкции / Л.Н. Гуляева // Синтаксические связи в русском языке. – Владивосток, 1980. – № 4. – 84-92 с.
15. Даутия Ф.В. Сравнительные конструкции, переходные между сложными и простыми предложениями, с показателем сравнения как : ди ... канд. филол. наук / Ф.В. Даутия. – М., 1997. – 166 с.
16. Девятова Н.М. Сравнение в динамической системе языка / Н.М. Девятова. – М.: Либроком, 2010. – 320 с.
17. Заборна М. Складнопідрядні порівняльні речення в сучасній українській мові : автореф. ди ... канд. філол. Наук / М. Заборна. – Харків, 1997. – 24 с.
18. Зуфарова Н.З. Степени сравнения и сравнительные конструкции в современных английском и узбекском языках : дис ... канд. филол. наук Н.З. Зуфарова. – Ташкент, 1971. – 162 с.
19. Ікалюк Л.М. Порівняльні конструкції в текстах давньоанглійської мови: структурний і функціонально-семантичний аспекти : автореф. ди.. канд. наук / Л.М. Ікалюк. – Київ, 2010. – 21 с.
20. Иконников Н. Изучение темы "Сравнительный оборот" на факультативных занятиях / Н. Иконников // Русский язык в школе. – 1989. – №1. – С. 59-66 с.

21. Кохановский В.П. Философия и методология науки : учебник для высших учебных заведений / В.П. Кохановский. – Ростов н/Д.: Феникс, 1999. – 576 с.
22. Крылова М.Н. Сравнительная конструкция в пространстве современного художественного текста / М.Н. Крылова // Вестник Кемеровского государственного университета Культуры и искусств. – №22-2. 2013. – 34-42 с.
23. Кучеренко І.К. Порівняльні конструкції мови в світлі граматики / І.К. Кучеренко. – К. : Вид-во Київського університету, 1999. – 105 с.
24. Литвинов Ю.В. Типология образности сравнений (на материале русского и английского языков) : автореф. канд. ... филол. наук / Ю.В. Литвинов. – Ленинград, 1990. – 20 с.
25. Мамлеева Н.Ш. Структурно-семантические свойства эмотивного сравнения / Н.Ш. Мамлеева // Известия Российского государственного педагогического университета им. А.И. Герцена. – 2010. – №124. – 205-210 с.
26. Марчук О.І. Порівняльні конструкції в новелі М.М. Коцюбинського “Intermezzo” / О.І. Марчук // Записки з українського мовознавства. – Вип. 10. – Одеса, 2000. – 44-56 с.
27. Маслова В.Л. Лингвокультурология / В.Л. Маслова. – М.: Академия, 2001. – 183 с.
28. Мурзин Н.Л. К структурной типологии сравнительных конструкций / Н.Л. Мурзин // Фатическое поле языка. – Пермь, 1998. – № 2. – 83-90 с.
29. Некрасова Е.А. Сравнения / Е.А. Некрасова // Языковые процессы современной русской художественной литературы. – М.: Наука, 1977. – 240-294 с.
30. Оганьян А.М. Метафора как основной троп поэтической речи: на материале англоязычной поэзии XX века : ди ... канд.филол.наук / А.М. Оганьян. – М.: РГБ, 2007. – 209 с.
31. Огольцев В.М. Устойчивые сравнения в системе фразеологии / В.М. Огольцев. – М.: Изд-во Едиториал УРСС, 2010. – 192 с.

32. Пацора И.В. Сравнение как инструмент когнитивного анализа / И.В. Пацора [Электронный ресурс]. – Режим доступа: https://www.pglu.ru/upload/iblock/41d/uch_2012_ii_00010.pdf
33. Постникова В. Прагматика сравнения (на материале немецкого языка) / СВ. Постникова // Вестник Вятского гуманитарного университета. Филология и искусствоведение. – № 4 (2). – Киров: ВятГГУ, 2009. – 72–80 с.
34. Прокопчук Л.В. Категорія порівняння та її вираження в структурі простого речення : ди..кандидата філол. наук : 10.02.01. – Вінниця, 2000. – 197с.
35. Прищепа В.Е. Структурно-семантические особенности немецких компаративных композитов и их перевод (на материале романа Э. Штриттматтера “Чудодей”) / В.Е. Прищепа // Теория и практика перевода. – Киев : Вища школа, 1983. – Вип. 9. – 84-91 с.
36. Разумова О.П. Градуальность признака и оценка в образных сравнениях (на материале русского и английского языков) : автореф. канд. ... филол. наук / О.П. Разумова. – Минск, 1997. – 21 с.
37. Рыженкова А.А. Авторские преобразования устойчивых сравнений как объект перевода : автореф. ди ... канд. филол. наук / А.А. Рыженкова. – Санкт-Петербург, 2009. – 19 с.
38. Серебренников Б.А. Заметки об истории тюркских языков / Б.А. Серебренников // Тюркологические исследования. – М., 1976. – 45-56 с.
39. Скребнев Ю.М. Основы стилистики английского языка : учебник для ин-тов и фак. иностр. яз. – 2-е изд., испр / Ю.М. Скребнев. – М.: Астрель, 2003. – 221 с.
40. Сравнительные конструкции с наречиями в английском языке [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://catchenglish.ru/grammatika/sravnitelnye-konstruktsii-s-narechiyami.html>
41. Сравнительные конструкции с прилагательными в английском языке. Положительная, сравнительная и превосходная степень [Электронный

ресурс]. – Режим доступа: <http://www.english-source.ru/english-grammar/adjective/59-comparative-constructions-with-adjectives>

42. Сравнительные конструкции и сравнительные слова [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.interactive-english.ru/uroki/56-12-sravnitelnye-konstruktsii-i-sravnitelnye-slova-v-anglijskom-yazyke/>

43. Степанов Ю. Французская стилистика. Изд.3-е. / Ю. Степанов. – М.: Либроком, 2010. – 256 с.

44. Султрекова Э.В. Сравнительные конструкции хакасского языка / Э.В. Султрекова. – Абакан: Хакасское книжное издательство, 2017. – 326 с.

45. Томашевский Б.В. Стилистика / Б.В. Томашевский. – Л.: Наука, 1983. – 288 с.

46. Тулина Т.А. О способах эксплицитного и имплицитного выражения сравнения в русском языке / Т.А. Тулина // Научные доклады высшей школы. Филологические науки, – 1973, – № 1. – 51-62 с.

47. Уарова О.В. Дискурсивные стратегии интерпретации стилистического приема сравнения (на материале английской художественной литературы XIX-XX вв.) : автореф. ди ... канд. филол. наук / О.В. Уарова. – М., 2006. – 24 с.

48. Федеряева Н.О. Система межчастеречных компаративных конструкций неравенства (на материале английского языка в сопоставлении с русским) : автореф. ди ... канд. филол. наук / Н.О. Федеряева. – Тюмень, 2009. – 22 с.

49. Фуко М. Слова и вещи. Археология гуманитарных наук / М. Фуко. – СПб.: Асад, 1994. – 408 с.

50. Хлебникова М.В. Сравнительные конструкции и их синонимия в русском и английском языках : автореф. канд. ... филол. наук / М.В. Хлебникова. – Ростов-на-Дону, 2005. – 46 с.

51. Шаповалова Н.П. Функціонально-семантичний статус порівняльних конструкцій у сучасній українській мові : ди.. канд. філол. наук / Н.П. Шаповалова. – Донецьк, 1998. – 180 с.

52. Шенько К.В. Синтаксис и семантика образного сравнения (на материале английского языка) : автореф. канд. ... филол. наук / К.В. Шенько. – Ленинград, 1972. – 24 с.

53. Широкова Н.А. Из истории союзных конструкций, выражающих отношения сравнения / Н.А. Широкова. – Казань: Изд-во КГУ, 1986. – 188 с.

54. Щепка О.А. Функціонально-семантичне поле компаративності : ди на здобуття наук. ступеня канд. філол наук / О.А. Щепка. – Сімферополь, 2008. – 210 с.

55. Chiappe D.L. Are Metaphors Elliptical Similes? / D.L. Chiappe, J. M. Kennedy *Journal of Psycholinguistic Research*. – 2000. – 29 (4). – P. 371–398 с.

56. Davis Ch.J., Hellan L. The Syntax and Semantics of Comparative Constructions. – *Semantics*, 1979. – 140 p.

57. Fandel J. Metaphors, Similes, and Other Word Pictures. – The Creative Company, 2005. – 48 p.

58. González-Díaz V. English Adjective Comparison: A Historical Perspective. – John Benjamins Publishing, 2008. – 252 p.

59. Harding J.R. Similes, Puns and Counterfactuals in Literary Narrative: Visible Figures. – *Language Arts & Disciplines*, 2017. – 172 p.

60. Seaton M.A. What You Need to Know about Similes & Metaphors. – Learners Publishing Pte Limited, 2004. – 130 p.

Лексикографічні джерела

61. Ахманова О. Словарь лингвистических терминов. – М.: РиполКлассик, 2012. – 608 с.

62. Кондаков Н.И. Сравнение // Логический словарь-справочник / Н.И. Кондаков. – М.: Наука, 1975. – 567 с.

63. Лингвистический энциклопедический словарь [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://lingvisticheskiy-slovar.ru>

64. Ожегов И. Словарь русского языка / И. Ожегов. – М.: Гоизд-во иностр. и нац. словарей, 1986. – 900 с.

65. Фролов И.Т. Философский словарь. 6-е изд., перераб., доп. / И.Т. Фролов. – М.: Политиздат, 1991. – 559 с.

Ілюстративні джерела

Published sources

66. Brown D. Angels & Demons. – N. Y.: Simon and Schuster, 2005. – 572p.

67. Brown D. The Da Vinci Code. – N. Y.: Random House, 2010. – 592 p.

68. Cabot M. The Princess Diaries. – N. Y.: HarperTrophy Publishers LLC, 2001. – 283 p.

69. Fielding H. Bridget Jones's Diary: A Novel. – London: Pan Macmillan, 2016. – 310 p.

70. Gilbert E. Eat Pray Love. – N. Y.: Riverhead Books, 2007. – 334 p.

71. Kinsella S. The Secret Dreamworld of a Shopaholic. – L.: Black Swan, 2000. – 332 p.

72. Lee M. Fugitive Bride. – Toronto: Harlequin, 2011. – 192 p.

73. Rowling J.K. Harry Potter and the Order of the Phoenix. – London: Pottermore Publishing, 2015. – 901 p.

74. Rowling J.K. Harry Potter And The Prisoner Of Azkaban. – N.Y.: Scholastic Press, 1999. – 435 p.

75. Tolkien J.R. Fellowship of the Ring : Being the First Part of The Lord of the Rings. – Boston: Houghton Mifflin Harcourt, 2012. – 432 p.

76. Weisberger L. Revenge Wears Prada. – N. Y.: Simon & Schuster, 2013. – 400 p.

Internet sources

77. Advertising Slogans. – Hephaestus Books, 2011. – 184 p.
78. Beauty UK BAKED BOX Collection - Beauty UK Cosmetics[Electronic source] Access mode: <https://beautyukcosmetics.com/baked-box-collection.html>
79. Fragrance allure sensuelle [Electronic source] Access mode: <https://www.chanel.com/us/fragrance/women/c/7x1x1x35/allure-sensuelle/>
80. Global News World [Electronic source] Access mode: <http://globalnews.ca/world/>
81. Google News / News sources worldwide [Electronic source] Access mode: <https://news.google.com/>
82. Idioms by The Free Dictionary[Electronic source] Access mode: <https://idioms.thefreedictionary.com>
83. Oral B [Electronic source] Access mode: <https://www.oralb.co.uk/en-gb/product-collections/manual-toothbrushes>
84. Popular Science: Science, Space and New Technology[Electronic source] Access mode: <https://www.popsci.com>
85. Science | AAAS[Electronic source] Access mode: <https://www.sciencemag.org/>
86. Sharp H.S. Advertising Slogans of America. – Scarecrow Press, 1984 – 543 p.
87. Sony Bravia TV: Colour like no other [Electronic source] Access mode: https://www.youtube.com/watch?v=2l_4SOEVraU
88. 5 extraordinary river and sea journeys in Thailand[Electronic source] Access mode: <http://www.responsiblethailand.co.uk/green-tourism/thailand-water-based-journeys/>
89. 45 Magical European Fairytale Towns [Electronic source] Access mode: <https://www.eatsleepbreathetravel.com/magical-european-fairytale-towns/>